

REFERAT Herning Byråd d. 04-10-2022

Mødedato Tirsdag d. 04. oktober 2022 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

2. behandling af budget 2023-2026.....	3
Energibesparende tiltag.....	7
Udmøntning af pris- og lønfremskrivningspulje fra Midtvejsreguleringen.....	10
Bortfald af projekt om almene ungdomsboliger i Herning ved Dalgasgade.....	12
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 7 i forbindelse med etablering af boligområde ved Ta.....	14
Endelig vedtagelse af lokalplan for sø, landskab og boliger ved Tangsøparken.....	17
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 9 til Herning Kommuneplan 2021-2032 vedrørende erhvervsområde.....	21
Endelig vedtagelse af lokalplan for erhvervsområde ved Fastrupdalen.....	23
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg for Blandet bolig og erhvervsområde langs Kølkær Hove.....	26
Endelig vedtagelse af lokalplan for Centerområde ved Kølkær Hovedgade i Kølkær.....	28
Endelige vedtagelse af kommuneplantillæg for et område til erhverv ved Teglværksvej i Feldborg..	32
Endelig vedtagelse af lokalplan for et område til erhverv ved Teglværksvej i Feldborg.....	33
Godkendelse af DK2020 klimaplan og klimahandleplan for Herning Kommune.....	35
Vejbelysning - justering af serviceniveau 2022.....	37
Tilskud til energiforbedringer - 2022.....	39
Frigivelse af anlægsbevilling til energimærkning.....	41
Høring om budget for 2023 fra Midttrafik.....	42
Tillæg 46 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015-2025 – Principbeslutning vedrørende eksp.....	44
Frigivelse af anlægsbevilling til gennemførelse af vandområdeplansprojekt i Bærkær Bæk, Vind.....	46
Frigivelse af anlægsbevillinger til klima-lavbundsprojekt ved Fegjsø Bæk, Ørnhøj.....	49
Frigivelse af anlægsbevilling til gennemførelse af vandområdeplansprojekt i Mølsted Bæk, Haunstru.....	52
Frigivelse af anlægsbevilling til gennemførelse af vandområdeplansprojekt i Råsted Lilleå, Vind.....	54
Behandling af omgørelsesprocent i Ankestyrelsen 2021.....	57
Initiativsag fra Kristendemokraterne - forslag om bedre tilskud til pasning af egne børn.....	60
Initiativsag fra Kristendemokraterne - forslag om fritagelse for grundskyld for alle foreninger.....	62
Lukket: Prisfastsættelse.....	64
Lukket: Erhvervelse af jord til etablering af cykelsti.....	65
Lukket: Ekspropriation	66
Lukket: Aftalesag.....	67

Punkt 186: 2. behandling af budget 2023-2026

00.30.10-S00-2-21

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
							X	X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Budget 2023 samt overslagsår 2024-2026 fremsendes til 2. behandling.

Der var ved ændringsforslagsfristens udløb indkommet to ændringsforslag.

Sagsfremstilling

Ved Byrådets 1. behandling af forslaget til budget 2023 samt overslagsår 2024-2026 blev fristen for fremsendelse af ændringsforslag fastsat til mandag d. 19. september 2022, kl. 12.00.

Der var ved fristens udløb indkommet ændringsforslag:

- Forligspartierne, som består af Venstre, Socialdemokratiet, Borgerlisten, De Radikale, Konservative, Kristendemokraterne og Dansk Folkeparti
- Socialistisk Folkeparti

Begge ændringsforslag er vedlagt sagen som bilag.

Udover ændringsforslagene foreligger følgende administrative tilretninger, der indstilles foretaget i forbindelse med 2. behandlingen.

Den vedlagte resultatopgørelse afspejler forliget og de øvrige tekniske justeringer som er beskrevet nedenfor.

I vedlagte bilag redegøres der samlet for forklaringerne på forskelle mellem forligsopgørelsen og den vedlagte resultatopgørelse, hvad angår skattefinansieret driftsresultat og samlet likviditetstræk.

Ny beregning vedr. valget mellem statsgaranti og selvbudgettering

Byrådet skal i forbindelse med budgettet vælge mellem selvbudgettering og statsgaranti i forhold til budgetteringen af indkomstskat, tilskud og udligning i 2023. Vurderingen af valget mellem statsgaranti beror blandt andet på en beregning af de forventede netto-merindtægt ved valg af selvbudgettering over for statsgaranti. Beregningen foretages på baggrund af KL's skatte- og tilskudsmodel. Det samme er tilfældet for budgetlægningen af de forventede indtægter i overslagsårene 2024-26.

I den økonomiske redegørelse til budgetkonference i august blev det vurderet, at statsgarantien i 2023 ville give en merindtægt ved valg af statsgaranti frem for selvbudgettering på 11,2 mio. kr. Medio september er skatte- og tilskudsmodellen blevet opdateret med nyere skattetal. Beregningen på de nyeste skattetal viser stort set et identisk resultat, idet der nu forventes en merindtægt ved valg af statsgarantien på 11,3 mio. kr.

For overslagsårene 2024-26 viser prognosen på baggrund af de nye skattetal en nettoforværring af indtægterne på gennemsnitligt 10-15 mio. kr. Med den usikkerhed der ellers er forbundet med indtægtsprognosen over den en fireårige periode foreslås det, at der fortsat budgetlægges med de oprindelige indtægtsskøn for overslagsårene.

Minimumsnormeringer

Midlerne vedrørende minimumsnormeringer i 2023 kommer, som tidligere år, via en pulje fra Børne- og Undervisningsministeriet. Der lægges derfor en indtægts- og tilsvarende udgiftsbevilling ind på Serviceområde 10 Dagtilbud for Børns ramme for budgetåret 2023. Fra 2024 og frem er midlerne lagt ind i bloktilskuddet og er fordelt via DUT. Hertil kommer de yderligere 9,8 mio. kr., som er indarbejdet i budgetforslaget.

Afledt drift tilretning af prisniveau

I forbindelse med budgetforliget, er det blevet besluttet, at udvidelserne af Rosenlund og Toftebo ikke udføres som tidligere planlagt. I overensstemmelse med dette, er der tilsvarende justeret på allerede afsat afledt drift til de to udvidelser. Den afledte drift fra ændringsforslaget er angivet i 2022-priser. Der korrigeres for den afledte drift i 2023 priser teknisk jævnfør tabel 1.

Korrektion på investeringsoversigten

I investeringsoversigten til 1. behandling indgik en pulje til vedligeholdelse af Carl-Henning Pedersen & Else Asfelts Museum på Kultur- og Fritidsudvalget Serviceområde 15 Kultur med et beløb på 0,207 mio. kr. i 2026. Dette beløb skulle have været 1,289 mio. kr. jf. investeringsoversigt fremsendt til budgetkonferencen. Beløbet rettes jf. tabel 1.

Som følge af budgetforligets ændringer til investeringsoversigten, er der foretaget tilpasning i prisen for anlæg på overslagsårene jf. tabel 1.

Ny Herningsholmskolen

Jf. budgetforliget er Ny Herningsholmskolen udskudt til 2025.

I 2021 og 2022 har der været afsat budget på i alt 43,901 mio. kr. på Børne- og Familieudvalget, Serviceområde 12, Folke- og Ungdomsskoler, stednr. 301095, hvoraf der er indregnet 40 mio. kr. i udskydelsen af projektet. De likvide aktiver tilskrives beløbet på 40 mio. kr. i 2022.

På Byrådets møde d. 15. december 2020 pkt. 240 blev der frigivet 12,665 mio. kr. til Ny Herningsholmskolen, anlægsudgiftsbevillingen nedskrives med 8,764 mio. kr. på samme stednr., hvorefter der resterer 3,901 mio. kr. til det allerede igangsatte anlægsprojekt.

Herning+

I budgetforslagets investeringsoversigt blev der indarbejdet udskydelse af en række projekter, herunder Herning + på Byplan og Bosætningsudvalget, Serviceområde 09 Trafik, sted nr. 223032. Denne udskydelse er budgetlagt i 2024, hvorfor resterende budgetbeløb fra 2022, på 10,209 mio. kr. tilskrives de likvide aktiver.

Rosenlund

Jf. budgetforliget er en udvidelse af Rosenlund ikke længere en del af investeringsoversigten. Der var oprindeligt budgetlagt med udvidelsen i 2022 og 2023. Som en følge af budgetforliget vil budgetbeløb på Social- og Sundhedsudvalget, Serviceområde 18, Sundhed og Ældre, stednr. 018099 02 06 og 019099 02 05 Rosenlund, på i alt 21,294 mio. kr. i 2022 tilskrives de likvide aktiver. Tilsvarende reduceres Serviceområde 28, Optagelse af lån i 2022, med 13,831 mio. kr. i 2022 vedrørende lånoptagelse af boligdelen.

Tabel 1: Oversigt over tekniske korrektioner

Tekniske korrektioner - 2. behandling budget 2023-2026				
1.000 kr., 2023-pl	2023	2024	2025	2026
Drift				
Minimumsnormeringer - indtægt	-19.931	0	0	0
Minimumsnormeringer - udgift	19.931	0	0	0
Afledt drift - tilretning af prisniveau	0	-324	-324	-324
Drift i alt	0	-324	-324	-324
Anlæg				
Carl-Henning Pedersen & Else Asfelts Museum	0	0	0	1.082
PL-regulering på anlæg som følge af forliget	0	-908	-4.348	1.994
Anlæg i alt	0	-908	-4.348	3.076
Total - tekniske korrektioner	0	-1.232	-4.672	2.752

Høring

Der er foretaget høring af budgetforslaget for 2023-2026 i henhold til budgetproceduren med en høringsperiode fra den 22. juni 2022 til den 7. september 2022. De indkomne høringssvar er blevet fremsendt til Byrådet efter høringsfristens udløb og er samtidig vedlagt sagen som bilag.

Takster

Taksterne for budget 2023 er beregnet på baggrund af det endelige budget. Taksterne er således beregnet ud fra forligspartiernes ændringsforslag samt de tekniske korrektioner.

Der skal gøres opmærksom på at taksterne vedrørende rykkergebyr på husleje og udstedelse af sundhedskort (Serviceområde 20 Administration) udmeldes via forskellige cirkulæreskrivelser, som først foreligger senere på året. Administrationen anmoder om bemyndigelse til at opdatere de manglende takster, efterhånden som dette bliver muligt.

Taksterne for 2023 er vedlagt som bilag til sagen.

Generelle forudsætninger for budgettet

Såfremt det foreliggende ændringsforslag fra forligspartierne godkendes, vil årsbudgettet for 2023 være godkendt med følgende:

- Udskrivningsprocenten for kommunal indkomstskat vil være fastsat til 24,9 % (uændret)
- Udskrivningsgrundlaget i 2023 vil være det statsgaranterede udskrivningsgrundlag
- Grundskyldspromillen for produktionsjord vil være fastsat til 5,73 og 20,53 for øvrige ejendomme (uændret)
- Vedrørende dækningsafgift af offentlige ejendomme: jævnfør "forslag til lov om ændring af lov om kommunal ejendomsskat, ejendomsvurderingsloven og forskellige andre love" opkræves der i skatteåret 2023 et beløb svarende til det, der blev opkrævet i skatteåret 2021
- Procenten for udskrivning af kirkeskat vil være 0,99 % (uændret)

Jævnfør vanlig praksis søges de rådighedsbeløb, der er afsat til papirpenge i budget 2023(anlæg), frigivet i forbindelse med 2. behandlingen.

Det indstilles i forbindelse med sagen, at forvaltningen bemyndiges til at indarbejde de politiske beslutninger med bevillingsmæssige konsekvenser siden 1. behandlingen. Herudover at foretage de konsekvensændringer i budgettet, der måtte være en følge af eventuelle ændringsforslag, der besluttet indarbejdet i budgettet, tilretning af pris- og lønsfremskrivninger samt den i øvrigt nødvendige afbalancering og tilretning af budgettet.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget indstiller,

- at forligspartiernes ændringsforslag vedtages som fremsendt,
- at de teknisk administrative korrektioner til budget 2023-2026 jævnfør sagsfremstillingen indstilles til godkendelse,
- at der vælges det statsgaranterede udskrivningsgrundlag vedrørende skatteindtægterne,
- at taksterne til budget 2023 godkendes, herunder at forvaltningen bemyndiges til at opdatere de manglende takster jf. sagsfremstillingen.
- at forvaltningen bemyndiges til at indarbejde de politiske beslutninger med bevillingsmæssige konsekvenser siden 1. behandlingen. Herudover at foretage de konsekvensændringer i budgettet, der måtte være en følge af eventuelle ændringsforslag, der besluttet indarbejdet i budgettet, tilretning af pris- og lønsfremskrivninger samt den i øvrigt nødvendige afbalancering og tilretning af budgettet,
- at budgettet vedrørende Ny Herningsholmskolen på Børne- og Familieudvalget, Serviceområde 12, Folke- og Ungdomsskoler stednr. 301095 nedskrives med 40 mio. kr. i 2022, beløbet tilgår de likvide midler,
- at anlægsudgiftsbevillingen på Børne- og Familieudvalget, Serviceområde 12, Folke og Ungdomsskoler stednr. 301095 Ny Herningsholmskolen nedskrives med 8,764 mio. kr. i 2022,
- at budgettet vedrørende Herning + på Byplan- og Bosætningsudvalget, Serviceområde 09, Trafik stednr. 223032 nedskrives med 10,209 mio. kr. i 2022. Beløbet tilgår de likvide aktiver,
- at budgettet vedrørende Rosenlund på Social- og Sundhedsudvalget, Serviceområde 18, Sundhed og Ældre nedskrives med 21,294 mio. kr. i 2022, beløbet tilgår de

likvide midler. Tilsvarende reduceres Serviceområde 28, Optagelse af lån med 13,831 mio. kr. i 2022 vedrørende lånoptagelse af boligdelen,

at der meddeles bevilling til følgende anlægsprojekter i 2023:

- Pulje til projekter (papirpenge), Serviceområde 09 Trafik, stednr. 222097 (325.000 kr.)
- Pulje til projekter (papirpenge), Serviceområde 12 Folke- og Ungdomsskoler, stednr. 301084 (325.000 kr.)
- Pulje til projekter (papirpenge), Serviceområde 18 Sundhed og Ældre, stednr. 527097 (325.000 kr.)
- at bevillingerne/udgifterne finansieres af de afsatte rådighedsbeløb på de respektive serviceområder/stednumre,

at Socialistisk Folkepartis ændringsforslag, jævnfør bilag til Byrådets 2. behandling af budget 2023-2026, ikke indarbejdes i budget 2023-2026.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Socialistisk Folkeparti kan ikke tiltræde indstillingen, da Socialistisk Folkeparti ønsker eget ændringsforslag vedtaget.

Bilag

BUDGETFORLIG 2023_

Ændringsforslag B2023 - Forligspartierne

Resultatopgørelse Vedtaget Budget 2023

Forskelle mellem forligsopgørelse og endelig resultatopgørelse

Budget 2023 SF

Ændringsforslag B2023 SF

Høringssvar samlet B2023

Takster

Punkt 187: Energibesparende tiltag

82.09.01-A00-1-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
							X	X

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen, Søren Baunsgaard, Bo U. Bertelsen og Jens B. Vestergaard

Resume

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om, at energiforbruget i offentlige bygninger skal reduceres hen over efteråret og vinteren for at modvirke den truende europæiske energiforsyningskrise.

Der er flere hensyn at tage – både i forhold til komfort i bygningerne (ventilation og varme), sikkerhed og tryghed på veje og stier, samt belysning i og omkring de offentlige bygninger.

Der er taget det udgangspunkt, at det er den daglige drift der ændres på – og at der ikke foretages større investeringer. Det vil sige, at Herning Kommune som virksomhed hurtigt kan effektuere anbefalingerne fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Sagsfremstilling

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har 8. september 2022 via pressemøde og pressemeddelelse meldt følgende ud: "Vi står i en alvorlig energikrise – ikke bare i Danmark, men i hele Europa. Krisen gør omstilling til grøn varme og vedvarende energi endnu mere presserende, men vi har også brug for at spare på energien. Derfor går det offentlige nu forrest."

I den anledning er Regeringen, Danske Regioner og KL enige om at anbefale følgende:

1. At sænke temperaturen til 19 grader i offentlige kontorbygninger mv.
2. Slukning af belysning udendørs på offentlige bygninger.
3. At forkorte fyringssæsonen.
4. Energistyrelsens kampagnemateriale med spareråd til arbejdspladsen fordeles blandt medarbejdere, så de har mulighed for selv at tage initiativer, såsom at slukke lyset og skærmen efter sig i møderum.

Formålet er at nedbringe forbruget af varme og el for at bidrage til, at der er tilstrækkelig forsyning på tværs af Europa.

Det foreslås, at Herning Kommune samtidig understøtter de landsdækkende kampagner fra Energistyrelsen ved at fremhæve de gode spareråd via forskellige kommunikationskanaler (herning.dk, Facebook, Instagram mv.).

De samlede spareråd kan ses på [spareenergi.dk](https://www.spareenergi.dk), hvor der er gode råd til både den private forbruger, erhverv og det offentlige.

Der henvises i øvrigt til vedlagte bilag 1 – Energistyrelsens instruks til energibesparelser, samt bilag 2 – Faktaark fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Derudover har administrationen udarbejdet et katalog over mulige og konkrete energibesparende tiltag (bilag 3), der sammen med sparerådene fra Energistyrelsen vil være et godt grundlag til, at de lokale ledelser kan udmønte nødvendige energibesparende tiltag for lige netop deres ansvarsområde - og samtidig være medvirkende til en mindre CO2-udledning.

Temaet er desuden indskrevet i budgetforliget, hvoraf følgende fremgår "Institutioner og skoler opfordres til at sætte fart i initiativer, der kan reducere varme- og elforbruget mest muligt i de kommende måneder. En bevidst og aktiv holdning til energiforbruget er afgørende vigtig for overholdelse af budgetterne i månederne, der kommer. Centrale anbefalinger og vejledninger ventes at supplere de lokale initiativer. "

I forlængelse af ovenstående foreslås følgende henholdvis ønskes følgende tiltag drøftet:

1. Reduktion af varmen

Det anbefales at sænke temperaturen til 19 grader på de arbejdspladser og i de arbejdsfunktioner, hvor det vurderes muligt.

Til orientering har staten sendt en såkaldt instruks ud til statslige myndigheder og institutioner, hvor de ”pålægges” at iværksætte tiltagene senest 1. oktober, ”i det omfang, det vurderes muligt og teknisk egnet i den enkelte myndighed eller institution”.

Da KL ikke er en myndighed, gælder der ikke lignende instruks for kommunerne. KL opfordrer dog kommunerne til at følge de udmeldte energispareråd, herunder at sænke temperaturen til 19 grader i kontorbygninger o.lign., mens temperatursænkning i fx vuggestuer, børnehaver, plejehjem og døgninstitutioner er op til en konkret vurdering hos den enkelte kommune / institution, jf. at Danske Regioner har angivet, at hospitaler er undtaget anbefalingen om at sænke temperaturen til 19 grader.

Opvarmning til 19 grader er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets vejledning til temperatur i arbejdsrum på faste arbejdspladser, hvor temperaturen ikke bør komme under 18 grader for stillesiddende og stillestående arbejde.

Administrationen er bekendt med, at der på flere arbejdspladser allerede er taget initiativ til at sænke temperaturen til 19 grader.

Sænkningen af temperaturen vil kunne effektueres med det samme.

2. Reduktion af el-forbrug

Der anbefales følgende konkrete tiltag:

1. Reduktion af vejbelysning (Der henvises til selvstændig sag om vejbelysning - "justering af serviceniveau 2022" - der behandles efterfølgende på nærværende dagsorden. Heri indstiller Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget, at der slukkes for hver 2. gadelampe hele døgnet i hele kommunen)
2. Slukning af unødvendig belysning i alle offentlige bygninger, herunder udendørsbelysning af facader mv.
3. Reducere eller helt undlade julebelysning på og i offentlige bygninger.

Tiltagene vil kunne effektueres med det samme.

3. Andre bygninger

Herning Kommune yder tilskud til en lang række bygninger, særligt på Kultur- og Fritidsudvalgets område. En lang række af disse faciliteter har et meget højt forbrug, både fordi en del af dem har dyre anlæg (svømmehaller, isstadion, ventilation på museer mv.) – men også fordi de fleste har mange kvadratmeter, og deraf naturligt et højt energiforbrug.

Der er overvejende tale om selvejende institutioner. Fælles for dem er, at de generelt er i fuld gang med at implementere energibesparende tiltag. Det anbefales, at Herning Kommune tager dialogen med de selvejende institutioner om, at det er en klar forventning, at der arbejdes proaktivt med at implementere ovenstående initiativer baseret på det kommunale mulighedskatalog og andre relevante tiltag.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget indstiller,

- at temperaturen i kommunale bygninger sænkes til 19 grader - med undtagelse af f.eks. vuggestuer, børnehaver, plejehjem og døgninstitutioner, hvor det er op til institutionens konkrete vurdering
- at reducere belysning i alle offentlige bygninger, herunder slukke for udendørsbelysning af facader mv.
- at vejbelysning reduceres via slukning af hver 2. gadelampe hele døgnet i hele kommunen med undtagelse af kritisk infrastruktur
- at julebelysning på og i offentlige bygninger undlades
- at Herning Kommune indgår i dialog med de selvejende institutioner om, at der er en klar forventning om, at der arbejdes proaktivt med energibesparende tiltag
- at kommunes medarbejdere, borgere og virksomheder opfordres til at følge energibesparende initiativer med afsæt i Energistyrelsens spareråd

at ovennævnte initiativer igangsættes umiddelbart efter Byrådsmødet den 4. oktober 2022.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Bilag 1_Instruks_Energistyrelsen

Bilag 2_Faktaark - forsyningsikkerhed og energisparetiltag

Bilag 3_Katalog energibesparende tiltag

Punkt 188: Udmøntning af pris- og lønfremskrivningspulje fra Midtvejsreguleringen

00.30.14-000-1-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
							X	X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Byrådet behandlede den 23. august (pkt. 145) "Udmøntning af Midtvejsregulering 2022 m.v.". Byrådet besluttede, at midler vedrørende opjustering af PL-skøn i 2022 blev placeret på en pulje på Serviceområde 20 Administration til senere politisk stillingtagen og udmøntning. Det drøftes hvordan de afsatte midler skal udmøntes

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med Midtvejsregulering 2022 er Herning Kommune tilført 43,654 mio. kr. som opjustering af PL-skøn i 2022. På Byrådsmødet den 23. august (pkt. 145) blev det besluttet at placere beløbet på en pulje på Serviceområde 20 Administration til senere politisk stillingtagen og udmøntning.

PL-reguleringen ligger beløbsmæssigt fordelt på kontoplanens arter som angivet i Tabel 1 herunder.

Tabel 1: Fordeling af PL-regulering på udgiftstyper (arter).

Art	PL-regulering 2022
1 Lønninger	1.654
2.2 Fødevarer	421
2.3 Brændsel og drivmidler	9.014
2.7 Anskaffelser	-20
2.9 Øvrige varekøb	6.661
4.0 Tjenesteydelser uden moms	8.696
4.5 Entreprenør- og håndværkerudgifter	5.243
4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.	6.905
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	5.081
PL-regulering i alt	43.654

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget indstiller,

- at fordeling af PL-reguleringen sker ud fra følgende principper:
 - at der i første omgang sker en kompensation for art 2.3 "Brændsel og drivmidler" samt art 5.9 "Øvrige tilskud og overførsler", hvor der optræder indirekte udgifter til brændsel og drivmidler,
 - at kompensationen på art 2.3 sker ud fra en forventet stigning på 25% i forhold til det budgetterede,
 - at kompensationen på art 5.9 sker fuldt ud i henhold til seneste skøn for prisstigningen for Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget - og med 50% for øvrige udvalg bortset fra Byplan- og Bosætningsudvalget,

at kompensationen for øvrige arter sker med ca. halv effekt for alle udvalgsområder bortset fra Byplan- og Bosætningsudvalget,

at PL-reguleringen på 43,654 mio. kr. i henhold hertil udmøntes med følgende beløb:

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget med 3,929 mio. kr., Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget med 10,488 mio. kr., Børne- og Familieudvalget med 12,135 mio. kr., Social- og Sundhedsudvalget med 7,073 mio. kr., Beskæftigelsesudvalget med 0,765 mio. kr. og Kultur- og Fritidsudvalget med 9,264 mio. kr.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 189: Bortfald af projekt om almene ungdomsboliger i Herning ved Dalgasgade

03.00.01-P19-2-20

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
							X	X

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Den 22. februar 2021 godkendte Økonomi- Erhvervs- og Uddannelsesudvalget under pkt. 34 en ansøgning om godkendelse af Skema A vedrørende opførelsen af 54 ungdomsboliger beliggende ved Dalgasgade.

Projektansøger var Boligselskabet Fruehøjgaard.

Boligselskabet Fruehøjgaard har nu meddelt ,at de ikke kan nå en aftale med den private part, og at de derfor ikke vil kunne opføre de planlagte ungdomsboliger. Projektet bortfalder derfor.

Sagsfremstilling

Projektet med 54 ungdomsboliger i Dalgasgade var et projekt, som skulle opføres efter den delegerede bygherremodel. Denne model anvendes, når et byggeri af almene boliger er så sammenfiltret med et privat byggeri, at de ikke kan adskilles. Det betyder, at man ikke særskilt kan udbyde og opføre det almene byggeri alene. Et typisk eksempel på et sådan byggeri kan være, når almene boliger opføres oven på f.eks. en dagligvarebutik.

Konkret for projektet i Dalgasgade var der tale om, at ungdomsboliger skulle opføres oven på en P-kælder, som skulle servicere de private boliger, som blev opført i området sammen med de almene boliger. Der var ikke plads på grunden til at placere boligårnet fri af P-kælderen nedenunder.

Der er således tale om et sammenfiltret byggeri, og det blev derfor besluttet at anvende den delegerede bygherremodel. Den private bygherre ejede desuden hele grunden, hvorpå der skulle opføres byggeri.

Denne model medfører, at det almene boligselskab delegerer deres bygherre rettigheder og pligter til den private bygherre, så det nu er den private part, der er ansvarlig for at udføre og følge de nødvendige regler og processer, som er beskrevet i almenboligloven.

Fra det tidspunkt, hvor der er meddelt godkendelse af Skema A (budget på baggrund af overslagstal) - til der skal ligge en ansøgning om godkendelse af Skema B (budget på baggrund af licitation resultat) - må der maks. gå 15 måneder.

Boligselskabet Fruehøjgaard ansøgte i december 2021 om udsættelse af Skema B, da den private part var blevet uhelbredeligt syg. Ansøgningen var begrundet med, at den private part ønskede tid til at finde en anden privat bygherre, som ville købe parten ud af projektet. Administrationen meddelte fristudsættelse for Skema B, således at Skema B seneste skulle indleveres i november 2022.

Efterfølgende blev der fundet en anden privat bygherre, som ville købe den tidligere part ud. Boligselskabet har efterfølgende haft dialog med den nye private part, som nu ejer jorden og er gået ind i projektet.

Boligselskabet har nu meddelt, at det ikke har været muligt at indgå en aftale med den nye private bygherre, da denne blandt andet ikke har ønsket at sende byggeriet af de almene boliger i udbud - hvilket er et krav i almenboligloven. Det har derfor vist sig umuligt at gennemføre projektet. På den baggrund har Boligselskabet Fruehøjgaard meddelt, at de ikke vil kunne gennemføre projektet, og de anmoder derfor om bortfald af projektet.

Administrationen anbefaler på den baggrund, at projektet skal bortfalde.

Økonomi

I forbindelse med Skema A blev der givet nedenstående økonomiske tilsagn.

Herning Kommune gav garanti-tilsagn for 18 mio. kr. Dette tilsagn bortfalder. Det har ingen påvirkning på den kommunale låneramme.

Forbundet med byggeriet var der et kommunalt grundkapitaltilskud på 6,447 mio. kr. Udgiften til dette blev besluttet finansieret af afsat budget på Serviceområde 26 Udlån, langfristede tilgodehavender. Ved bortfald af projektet i Dalgasgade er der fremadrettet ikke disponeret grundkapitalindskud hertil i afsat budget til grundkapitalindskud.

Der blev besluttet at opkræve et sagsbehandlingsgebyr i henhold til almenboliglovens regler. Gebyret udløses dog først ved godkendelse af Skema C, så gebyret på 0,161 mio. kr. vil ikke blive opkrævet.

Der blev i sagen besluttet at afsætte budget til ungdomsboligbidrag på 0,101 mio. kr. årligt fra 2023 på Serviceområde 20 Administration. I 2023-prisniveau udgør beløbet 0,107 mio. kr., som tilbageføres til de likvide aktiver fra 2023 og frem.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget indstiller,

- at projektilsagn til 54 ungdomsboliger i Dalgasgade i Herning bortfalder,

- at der fremadrettet ikke er disponeret grundkapitalindskud på 6,447 mio. kr. indenfor det afsatte budget til grundkapitalindskud på Serviceområde 26 Udlån, langfristede tilgodehavender til projektet,

- at afsat budget til ungdomsboligbidrag på Serviceområde 20 Administration reduceres med 0,107 mio. kr. årligt fra 2023 og frem,

- at mindreudgiften på 0,107 mio. kr. årligt fra 2023 og frem tilskrives de likvide aktiver.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 190: Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 7 i forbindelse med etablering af boligområde ved Tang Søparken

01.02.15-P16-11-21

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
					x		x	x

Øvrige sagsbehandlere: Cristina Mateescu

Resume

Herning Byråd har på mødet den 10. maj 2022, pkt. 87, foreløbig vedtaget forslag til tillæg nr. 7 til Herning Kommuneplan 2021-2032 for etablering af boligområde ved Tang Søparken i Hammerum.

LINK: https://dokument.plandata.dk/12_11014971_1652340860193.pdf

Forslag til kommuneplantillæg nr. 7 har været i offentlig høring i perioden fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Der er i høringsperioden kommet tre høringssvar til tillægget.

Høringssvarene i forbindelse med den offentlige høring er samlet i et høringssnotat, der er vedhæftet som bilag.

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene medfører ændringer i forslag til kommuneplantillægget, og planen indstilles derfor til endelig vedtagelse med de forslag til ændringer, som er beskrevet nedenfor.

Sagsfremstilling

Tillæg nr. 7 til Herning Kommuneplan 2021-2032 ledsages af lokalplan 31.B15.1 for boligområde ved Tang Søparken i Hammerum. Kommuneplantillægget har til formål at sikre, at der er overensstemmelse mellem kommuneplanen og lokalplanens bestemmelser om anvendelse, bebyggelse, infrastruktur, zoneforhold, samt minimering af risikoen for miljøkonflikter.

Tillæg nr. 7 udlægger et nyt rammeområde 31.B15.1 for boliger ved Tang Søparken i Hammerum. Samtidig aflyses rammeområde 31.R1 for rekreativt område ved Toften og dele af rammeområde 31.E9 for erhvervsområde nord for stikvejen fra Fastrupvej parallelt med motorvejen fra Aarhus. Afgrænsningen af rammeområderne 31.B4 for boligområde ved Bjødstrupvej, 31.OF9 for offentligt område ved Hammerum og 31.E8 for erhvervsområde syd for Hammerum ændres også.

For at give mulighed for at gennemføre byudviklingen ved Tang Søparken, ændres der i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanerne 31.E8.4 og 31.B15.1 på både afgrænsning og indhold af en række kommuneplanrammer i Hammerum Syd. Tillæg nr. 7, der ledsages af lokalplan 31.B15.1 for boligområde ved Tang Søparken i Hammerum, indeholder følgende forslag til ændringer til kommuneplanen:

- Der udlægges nyt rammeområde 31.B15 for et boligområde ved Tang Søparken i Hammerum med mulighed for åben-lav, tæt-lav og etageboligbebyggelse i op til 2 etager og 8,5 meters højde samt offentlige formål i form af grønne rekreative arealer. Rammeområde 31.B15 afløser dele af de nuværende rammeområder 31.E9, 31.OF9 og 31.B4. Den østlige del af rammeområdet har ikke tidligere været med i kommuneplanen.

- Ændring af afgrænsningen af rammeområde 31.OF9 for et offentligt område syd for Hammerum, så rammeområdet primært indeholder den nye sø Tangsø, støjvolde mellem bolig- og erhvervsområdet og et offentligt område mod jernbanen. Det historiske voldsted Agerskov vold ligger inden for rammeområdet og det fastlægges, at voldstedet skal bevares, og kan anvendes til formidling af stedets historie.

- Afløsning af rammeområde 31.E9 for et erhvervsområde nord for stikvej fra Fastrupvej parallelt med motorvejen fra Aarhus. Området overgår til rammeområde 31.OF9 og 31.B15.

- Afløsning af rammeområde 31.R1 for et rekreativt område ved Toften. Området overgår til 31.OF9.

- Miljøklasser i rammeområde 31.E8 ændres fra 1-5 til 3-6, idet de nuværende virksomheder vurderes at være inden for miljøklasse 3-6 og der med kommuneplantillægget gives mulighed for transport og logistikvirksomheder i miljøklasse 3-6.

Miljøvurderingsrapport

Der er udarbejdet en samlet miljøvurderingsrapport for byudviklingsområdet ved Tangsøparken med miljøkonsekvensvurdering af projektet Tangsøparken, og miljøvurdering af planforslagene.

Miljøvurderingsrapporten fremhæver punkter som er særligt gældende for erhvervsområdet, såsom håndtering af støj fra virksomheder, veje i området eller motorvejen, støj og vibrationer fra jernbanen, trafik, landskab, natur, grund- og overfladevand.

Miljøvurderingsrapportens indhold, som også vedrører boligområdet, kan ses via link til det offentliggjorte kommuneplantillæg: LINK: https://dokument.plandata.dk/12_11014971_1652340860193.pdf

Offentlig høring

Forslag til kommuneplantillæg nr. 7 har været i offentlig høring i perioden fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Høringssvar i forbindelse med offentlig høring af forslag til lokalplan 31.B15.1 for boligområde ved Tangsøparken med tilhørende kommuneplantillæg nr.7, og forslag til lokalplan 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen med tilhørende kommuneplantillæg nr. 9 er opsamlet i et høringsnotat, som vedhæftes som bilag.

Der er i høringsperioden kommet tre bemærkninger til tillægget, som omhandler følgende:

1 Miljøstyrelsen kontaktede Herning Kommune med en eventuel indsigelse vedrørende nationale grundvandsinteresser. Da planforslagene omfatter områder med særlige drikkevandsinteresser, er den nye planlægning omfattet af bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 (om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse). I den forbindelse vil Miljøstyrelsen sikre, at forslag til ny planlægning ikke muliggør etablering af virksomheder, som udfører miljøkritiske aktiviteter i området.

2 Vejdirektoratet har indsendt en bemærkning på grund af projektområdets placering ved statsvej 66-Herningmotorvejen, som Vejdirektoratet er vejmyndighed for. Bemærkningen vedrører ét opmærksomhedspunkt - støj. Vejdirektoratet gør opmærksom på, at det er Herning Kommune der, som myndighed, er ansvarlig for, at der er indarbejdet den nødvendige støjbeskyttelse i forbindelse med motorvejen i såvel lokalplanforslaget som i de tilladelser, der senere gives på grundlag af lokalplanen.

Derudover gør Vejdirektoratet opmærksom på, at eventuelle nuværende eller senere krav om støjbeskyttelse i området, på såvel kort som langt sigt er Vejdirektoratet som vejmyndighed for den tilgrænsende statsvej uvedkommende.

3 Virksomhed i lokalplanområdet gør indsigelse mod lokalplanforslaget, da de oplever, at etablering af et boligområde tæt ved virksomheden giver anledning til bekymring, dels i forhold til virksomhedens nuværende aktiviteter - herunder trafikafviklingen, dels i forhold til en påtænkt udvidelse af virksomheden.

Ad.1 Efter en dialog mellem Herning Kommune og Miljøstyrelsen blev det den 1. juni 2022 pr. mail aftalt, at der i bestemmelserne for ramme 31.E8 skal indsættes følgende: ”Etablering af nye funktioner må ikke være grundvandstruende”.

Ad.2 I perioden 22. juli 2021- 8. juni 2022 fik Herning Kommune foretaget en række støjundersøgelser og vurdering af scenarier, som havde til formål at identificere hvordan byudviklingsområdet ved Tangsøparken kan disponeres, så både erhverv og boliger kan sameksistere, og støjgrænserne kan overholdes.

I den forbindelse udlægger forslag til lokalplan 31.B15.1 areal til etablering af støjvolde, som har til formål at forebygge miljøkonflikter i form af støj fra motorvejen og de nye erhvervsområder.

Ad.3 I perioden 22. juli 2021- 30. juni 2022 blev der foretaget en række supplerende støjundersøgelser og scenarier, som havde til formål, at identificere hvordan byudviklingsområdet ved Tangsøparken kan disponeres, så både erhverv og boliger kan sameksistere, og støjgrænserne kan overholdes. De støjundersøgelser, som Herning Kommune har foretaget, omfatter både fremtidsscenarier med simulationer af hvordan området vil kunne bebygges jf. lokalplan nr. 31.E84 for erhverv, og realistiske scenarier, som kun omfatter den bebyggelse, som findes i området i dag, med den drift og de trafikale, som eksisterende erhverv har oplyst. En grundlæggende forudsætning i støjundersøgelserne har været, at alle virksomheder i lokalplanområdet overholder de gældende støjgrænser til skel til nærmeste boliger i og omkring Hammerum.

Der er foretaget beregninger på hvordan erhvervsområdet, fuldt udbygget med tunge transport- og logistikvirksomheder i op til 18 meters højde, vil påvirke omgivelserne støjmæssigt, og hvilke foranstaltninger der skal iværksættes, så

støjkonflikter kan forebygges og undgås i forhold til miljøfølsomme anvendelser, herunder boliger, som muliggøres med lokalplanforslag 31.B15.1. Som resultat af disse beregninger udlægger forslag til lokalplan 31.B15.1 et areal til etablering af støjvolde i henholdsvis 7 og 7.5 meters højde og minimum 42 meters bredde, som har til formål at forebygge miljøkonflikter i form af støj fra motorvejen og erhvervsområderne. Ifølge de støjberegningerne stilles virksomheder indefor lokalplanområde nr. 31.E8.4 ikke støjmæssigt ringere ved etablering af boligområdet ved Tang Søparken.

Hvad angår virksomhedens bekymringer angående trafikafvikling, kan det oplyses, at der i miljøvurderingsrapporten blev foretaget en konsekvensvurdering af trafikafviklingen, hvor denne problemstilling er belyst. Virksomhedens bekymring er derfor berettiget. For at forbedre trafikafviklingen og trafiksikkerheden ved en fuld udbygning af området, anbefales krydset Fastrupvej/Fastrupdalen ombygget til en rundkørsel eller alternativt et signalreguleret kryds med trafikstyring. Derudover bør rampen ved Fastrupdalen/Fastrupvej udvides ved tilføjelse af venstre- og højresvingsbaner.

Opsummering

Forvaltningen anbefaler, at kommuneplantillæg nr. 7 endeligt vedtages med følgende ændringer og tilføjelser:

- Miljøklasser i rammeområde 31.E8 ændres fra 1-5 til 3-6, idet de nuværende virksomheder vurderes at være inden for miljøklasse 3-6 og der med kommuneplantillægget gives mulighed for transport og logistikvirksomheder i miljøklasse 3-6.

- Der i bestemmelserne for ramme 31.E8 indsættes følgende: "Etablering af nye funktioner må ikke være grundvandstruende".

Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

at forslag til ændringer og tilføjelser godkendes,

at kommuneplantillæg nr. 7 for boligområde ved Tang Søparken indstilles til endelig vedtagelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Tillæg nr. 7 til Herning Kommuneplan 2021-2032 er med de anførte ændringer endeligt vedtaget.

Bilag

Høringsnotat_Tang Søparken

Punkt 191: Endelig vedtagelse af lokalplan for sø, landskab og boliger ved Tangsøparken

01.02.05-P16-10-21

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
					x		x	x

Øvrige sagsbehandlere: Cristina Mateescu

Resume

Herning Byråd har på møde den 10. maj 2022, pkt.90 foreløbig vedtaget lokalplan nr. 31.B15.1 for boligområde ved Tangsøparken i Hammerum.

LINK: https://dokument.plandata.dk/20_11014955_1652271614032.pdf

Forslaget har været i offentlig høring i perioden fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Der er indkommet i alt otte høringsvar til planforslaget.

Forvaltningen vurderer, at indsigelserne ikke medfører ændringer i lokalplanforslaget, og planen indstilles derfor til endelig vedtagelse uden ændringer.

Sagsfremstilling

Lokalplanen er udarbejdet med baggrund i et dispositionsforslag, som Herning Kommune har udarbejdet i 2021, med henblik på at vise, hvordan området ved Tangsøparken kan udvikles.

Denne lokalplan, nr. 31.B15.1 for boliger, sø og fritidslandskab ved Tangsøparken, er sammen med lokalplan nr. 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen for boliger, sø og fritidslandskab ved Tangsøparken, nogle af de første skridt på vejen til realisering af projektet 'Tangsøparken'

Fuldt udbygget forventes området at rumme cirka 250 boliger, en sø på cirka 6 hektar og et fritidslandskab på cirka 30 hektar. Tangsøparken planlægges som et aktiv for hele Hammerum og som et fornyende supplement til udbuddet af boliger i Hammerum. Byudviklingsprojektet vil understøtte og supplere Hammerums eksisterende funktioner.

Lokalplanen er en byggeretsgivende lokalplan for området til sø- og fritidslandskab samt den nye fordelingsvej Tangsøparken. For boligområderne skal der efterfølgende udarbejdes mere detaljerede byggeretsgivende lokalplaner, inden der kan opføres bebyggelse.

Lokalplanområdet omfatter et middelalderligt voldsted, Agerskov vold, som vurderes at være opført omkring år 1300. Da voldstedet er et væsentligt fortidsminde, udlægges det i lokalplanområdet som et åbent og offentligt grønt område der skal bevares, herunder delområde X.

Sø- og fritidslandskab

Lokalplanen muliggør etablering af en sø, Tangsø, på ca. 6 hektar i den sydvestlige del af lokalplanområdet. Søen etableres som teknisk anlæg, i form af et hovedregnvandsbassin for mindre filtrerende regnvandsbassiner. Lokalplanens boligområder er indrammet af et sammenhængende landskab af grønne områder med naturpræg. I de grønne arealer kan der anlægges regnvandsbassiner, og andre anlæg til håndtering af overfladevand, for at sikre boligområderne mod oversvømmelse. Regnvand, der er filtreret gennem forbassiner, kan ledes i Tangsø.

Der kan inden for sø- og fritidslandskabet opføres bebyggelse, der understøtter områdets anvendelse, som for eksempel bålhytter, shelters, naturstationer, fugletårne, toiletbygninger og lignende.

Området til sø- og fritidslandskab ligger inden for lokalplanens delområde I.

Støjvolde

Opgravet sand og jord fra udgravning af søen skal bruges til at anlægge volde, med en højde på 7-8 meter, langs lokalplanens sydlige og vestlige afgrænsning. Voldene vil beskytte boligerne mod støj fra nuværende og kommende virksomheder vest og syd for boligområdet.

Mod jernbanen, nordvest for lokalplanområdet, kan der anlægges et bakkelandskab med en højde på op til 2 meter med beplantning i form af buske og lave løvfældende træer.

Areal til teknisk anlæg i forbindelse med etablering af støjvolde og sø ligger inden for lokalplanens delområde I.

Veje og stier

Lokalplanen muliggør en forlængelse af den eksisterende vej Tangsøparken, som har til formål at vejbetjene størstedelen af boligområderne. Et enkelt boligdelområde vil få vejadgang fra Tværtøften. Tangsøparken muliggøres forlænget i retning fra øst mod vest i en bue omkring søen og tilkøbes vejen Fastrupdalen.

Lokalplanområdet kobles sammen med eksisterende stier for at skabe sammenhæng og adgang til sø- og fritidslandskabet.

Lokalplanen muliggør etablering af en stibroforbindelse over banen, mellem Hammerum Station og projektområdet Tangsøparken.

Den eksisterende overkørsel over jernbanen ved Agerskovvej kan opretholdes, og anvendes som midlertidig adgang til det nye boligområde i de tidligste faser af udviklingen af området. Når området er helt udviklet, og Tangsøparken tilkøbet Fastrupdalen, kan overkørslen ved Agerskovvej evt. opretholdes som en stiforbindelse for bløde trafikanter.

Boligområder

Lokalplanforslaget udlægger i alt 8 delområder til boliger, herunder delområderne II – IX. Lokalplanen er ikke byggeretsgivende for boligområderne, så det er kun de overordnede rammer, der er fastlagt for boligområderne. Som udgangspunkt giver kommuneplanen mulighed for at bygge i op til 2 etager og 8,5 meters højde. For at overholde de vejledende grænseværdier for støj, vil det dog kun være muligt at bygge i op til én etage og 5 meters højde i den sydlige del af lokalplanens område, nærmest erhvervsområdet.

Boligområderne skal tilsammen give et varieret og blandet udbud af boliger i form af åben-lav bebyggelse, tæt-lav bebyggelse og etageboliger i op til to etager.

Zoneforhold

Lokalplanområdet ligger delvist i byzone og delvist i landzone. De dele af byzonen, der ligger inden for kommuneplanramme 31.OF9 for offentligt område syd for Hammerum, skal tilbageføres til landzone. Ved udarbejdelse af byggeretsgivende lokalplaner for boligområderne skal alle boligområder overføres til byzone. Lokalplanen har bonusvirkning for landzonearealerne i delområde I og X. Det vil sige, at det ikke kræver landzonetilladelse at opføre anlæg og bebyggelse i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser inden for delområde I og X.

Miljøvurderingsrapport

Der er udarbejdet en samlet miljøvurderingsrapport for Tangsøparken med miljøkonsekvensvurdering af projektet for Tangsøparken og miljøvurdering af forslagene til kommuneplantillæg og lokalplaner.

Miljøvurderingsrapporten fremhæver punkter som er særligt gældende for erhvervsområdet, såsom håndtering af støj fra virksomheder, veje i området og motorvejen, støj og vibrationer fra jernbanen, trafik, landskab, natur, grund- og overfladevand.

Miljøvurderingsrapportens indhold, som også vedrører boligområdet, kan ses via link til det offentliggjorte lokalplanforslag:

LINK: https://dokument.plandata.dk/20_11014955_1652271614032.pdf

Offentlig høring

Lokalplanen har været i offentlig høring fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Der blev holdt et borgermøde den 8. juni. Høringssvarene i forbindelse med offentlig høring af forslag til lokalplan 31.B15.1 for boligområde ved Tangsøparken med tilhørende kommuneplantillæg nr. 7, og forslag til lokalplan 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen med tilhørende kommuneplantillæg nr. 9 er opsamlet i et høringsnotat, som vedhæftes som bilag.

Der kom i alt otte høringssvar til lokalplanforslaget, som omhandler følgende:

1 Beboere nord for lokalplanområdet gør indsigelse mod projekt og planforslag, da man mener, at der med projektforslaget reduceres i en stor del af det tidligere lovede sø- og fritidslandskab. Derudover mener indsigerne, at etablering af flere boliggrunde omkring søen er unødvendigt, da der stadig er mulighed for flere grunde i forlængelse af den eksisterende udstykning Tangsøparken. Boliggrunde omkring søen vurderes af indsigerne at være luksuriøse og kun til de få. Borgerne tager afstand fra projekt og planer, og mener, at ny plan vil forringe værdien af deres bolig væsentligt.

2 Vejdirektoratet udtalte sig i forbindelse med et opmærksomhedspunkt – støj. Vejdirektoratet gør opmærksom på, at det er Herning Kommune der, som myndighed, er ansvarlig for, at der er indarbejdet den nødvendige støjbeskyttelse i forbindelse med motorvejen i såvel lokalplanforslaget som i de tilladelser, der senere gives på grundlag af lokalplanen. Derudover gør Vejdirektoratet opmærksom på, at eventuelle nuværende eller senere krav om støjbeskyttelse i området, på såvel kort som langt sigt er Vejdirektoratet som vejmyndighed for den tilgrænsende statsvej, uvedkommende.

3 Grundejere inden for lokalplanområdets nordlige del foreslår, at de med lokalplanforslaget muliggjorte støjvolde flyttes længere mod syd, så der frigøres yderligere areal til flere boliger omkring søen. Derudover ønsker borgerne, at overkørsel over banen fastholdes.

4 DSB ønsker at blive inddraget i planlægning af stibroforbindelse over banen tidligst muligt i processen.

5 Banedanmark gør opmærksom på et areal, som de har lejet ved Agerskovvej, hvor de har opstillet en teknikbygning.

6 Grundejerforeningen Tangsøparken (nordøst for lokalplanområdet) gør indsigelse mod ændring af det eksisterende plangrundlag, da nyt lokalplanforslag aflyser størstedelen af tidligere lokalplan, som omfatter deres grunde. Grundenes værdi samt udsigt mod sø og rekreative arealer frygtes ændret. Dog er borgerne positive overfor den nye planlægning og ser frem til realisering af projektet. Desuden ønsker borgerne ikke, at deres boligområde skal afgrænses af tæt-lav eller etagebebyggelse.

7 Beboere nordøst for lokalplanområdet gør indsigelse mod lokalplanforslaget, da de er utilfredse med etablering af tæt-lav eller etageboliger vest for deres eksisterende boligområde. Borgerne foreslår, at der etableres et grønt bælte mellem eksisterende udstykning ved Tangsøparken og delområde V.

8 Virksomhed i lokalplanområdet gør indsigelse mod lokalplanforslaget, da de oplever, at etablering af et boligområde tæt ved virksomheden giver anledning til betydelig bekymring, dels i forhold til virksomhedens nuværende aktiviteter - og herunder trafikafvikling-, dels i forhold til en påtænkt udvidelse af virksomheden.

Ad.1 Det er forvaltningens vurdering, at det samlede rekreative areal ikke bliver mindre end tidligere planer og skitser har indikeret. Dog bliver arealerne disponeret anderledes, så der opnås en bedre fordeling af de rekreative arealer igennem projektområdet i form af sø, grønne korridorer, klimaarealer, grøfter og lignende. Det nye lokalplanforslag vurderes ikke at medføre en væsentlig forøgelse af boligarealerne end tidligere planer har vist.

Ad.2 I perioden 22. juli 2021- 30. juni 2022 blev der foretaget en række støjundersøgelser og vurdering af scenarier, som havde til formål, at identificere hvordan byudviklingsområdet ved Tangsøparken kan disponeres, så både erhverv og boliger kan sameksistere, og støjgrænserne kan overholdes. I den forbindelse udlægger forslag til lokalplan 31.B15.1 areal til etablering af støjvolde, som har til formål at forebygge miljøkonflikter i form af støj fra motorvej og erhvervsområderne.

Ad.3 Forvaltningen vurderer ikke, at der er behov for flere boligudstyknings ved Tangsøparken end det, som lokalplanforslag 31.B15.1 muliggør. Det er ikke projektets hensigt at der skal etableres så mange boliger som muligt, men at der også skal være plads til private- og fælles friarealer, sø- og fritidslandskab, o.l. Herning Kommune er forpligtet til at byvæksten sker fra eksisterende byområder og ud, så der altid er sammenhæng mellem eksisterende og nye byområder. Det åbne land skal som udgangspunkt friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der ikke er samfundsmæssigt nødvendigt, eller som vil påvirke landskabet negativt. Forvaltningen anbefaler at området syd for Herningmotorvejen forbliver i det åbne land.

Ad.4 DSBs ønske om tidlig inddragelse i processen vil naturligt blive efterlevet.

Ad.5 Banedanmarks teknikbygning vil blive opretholdt med lokalplanen.

Ad.6 Baggrunden for udarbejdelse af nye lokalplanforslag er et ønske om en helhedsmæssig planlægning. Det nye lokalplanforslag vurderes ikke at medføre en væsentlig forøgelse af boligarealerne. Derudover er lokalplanforslag 31.B15.1 en rammelokalplan for boligdelområderne II-IX, og derfor ikke byggeretsgivende. Konkrete bestemmelser angående anlægs- og bebyggelses placering, omfang, udformning og fremtræden kan først fastlægges i en fremtidig byggeretsgivende lokalplan. Med henblik på at etablere en bæredygtig ny bydel, kan variation i bebyggelsestypologierne ikke udelukkes, i en fremtidig byggeretsgivende lokalplan.

Ad.7 Der er fra enkelte indsigere utilfredshed med etablering af etageboliger eller tæt-lav bebyggelse i nærheden af det boligområde hvor de bor. Lokalplan nr. 31.B15.1 er kun byggeretsgivende for delområderne I og X. For boligdelområderne, inklusiv de grønne bæltet og andre grønne arealer, er lokalplanen ikke byggeretsgivende. Derfor bliver konkrete bestemmelser angående bebyggelsens placering, omfang, udformning og fremtræden først fastlagt i en fremtidig byggeretsgivende lokalplan.

Ad.8 I perioden 22. juli 2021- 30. juni 2022 blev der foretaget en række støjundersøgelser og scenarier, som havde til formål, at identificere hvordan byudviklingsområdet ved Tangsøparken kan disponeres, så både erhverv og boliger kan sameksistere, og støjgrænserne kan overholdes. De støjundersøgelser, som Herning Kommune har foretaget, omfatter både fremtidsscenarier med simulationer af hvordan området vil kunne bebygges jf. lokalplan nr. 31.E84 for erhverv, og realistiske scenarier, som kun omfatter den bebyggelse, som findes i området i dag, med den drift og de trafiktal, som eksisterende erhverv har oplyst. En grundlæggende forudsætning i støjundersøgelserne har været, at alle virksomheder i lokalplanområdet overholder de gældende støjgrænser til skel til nærmeste boliger i og omkring Hammerum.

Der er foretaget beregninger på hvordan erhvervsområdet, fuldt udbygget med tunge transport- og logistikvirksomheder i op til 18 meters højde, vil påvirke omgivelserne støjmæssigt, og hvilke foranstaltninger der skal iværksættes, så støjkonflikter kan forebygges og undgås i forhold til miljøfølsomme anvendelser, herunder boliger, som muliggøres med lokalplanforslag 31.B15.1. Som resultat af disse beregninger udlægger forslag til lokalplan 31.B15.1 et areal til etablering af støjvolde i henholdsvis 7 og 7.5 meters højde og minimum 42 meters bredde, som har til formål at forebygge miljøkonflikter i form af støj fra motorvejen og erhvervsområderne. Ifølge de støjberegningerne stilles virksomheder i lokalplan nr. 31.E8.4 ikke støjmæssigt ringere ved etablering af boligområdet ved Tangsøparken.

Hvad angår virksomhedens bekymringer angående trafikafvikling, kan det oplyses, at der i miljøvurderingsrapporten blev foretaget en konsekvensvurdering af trafikafviklingen, hvor denne problemstilling er belyst. Virksomhedens bekymring er derfor berettiget. For at forbedre trafikafviklingen og delvis trafiksikkerheden ved en fuld udbygning af området, anbefales krydset Fastrupvej/Fastrupdalen ombygget til en rundkørsel eller alternativt et signalreguleret kryds med trafikstyring. Derudover bør rampen ved Fastrupdalen/Fastrupvej udvides ved tilføjelse af venstre- og højresvingbaner.

Opsummering

Forvaltningen anbefaler, at lokalplan nr. 31.B15.1 for boligområde ved Tangsøparken endeligt vedtages med følgende ændringer og tilføjelser:

- Lokalplanens redegørelse ændres hvad angår områdets rekreative arealer, således at det tydeligt fremgår at de rekreative arealer i lokalplanområdet ikke er omfattet af Miljøstyrelsens vejledende grænse for støj, da lokalplanområdets støjvolde, sø, regnvandsbassiner, grøfter, og lignende, er tekniske anlæg og ikke et støjfølsomt rekreativt område..
- Der udarbejdes en trafikal løsning for ramper og kryds ved Fastrupdalen/Fastrupvej, som skal søges realiseret i forbindelse med byggemodningen i område.

Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

at Lokalplan nr. 31.B15.1 for boligområde ved Tangsøparken indstilles til endelig vedtagelse med følgende ændring:

- Lokalplanens redegørelse ændres hvad angår områdets rekreative arealer, således at det tydeligt fremgår at de rekreative arealer i lokalplanområdet ikke er omfattet af Miljøstyrelsens vejledende grænse for støj, da lokalplanområdets støjvolde, sø, regnvandsbassiner, grøfter, og lignende, er tekniske anlæg og ikke et støjfølsomt rekreativt område.
- Der udarbejdes en trafikal løsning for ramper og kryds ved Fastrupdalen/Fastrupvej, som skal søges realiseret i forbindelse med byggemodningen i området

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Lokalplan nr. 31.B15.1 er med de anførte ændringer endeligt vedtaget.

Bilag

Høringsnotat_Tangsøparken

Rambølls svar til BPStøjmåling_20september_1

Rambølls svar til BPStøjmåling_20september_2

Punkt 192: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 9 til Herning Kommuneplan 2021-2032 vedrørende erhvervsområde ved Fastrupdalen

01.02.15-P16-5-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
					x		x	x

Øvrige sagsbehandlere: Helene Kjærsgaard

Resume

Herning Byråd har på mødet den 10. maj 2022, pkt. 89, foreløbig vedtaget forslag til tillæg nr. 9 til Herning Kommuneplan 2021-2032 for etablering af erhvervsområde ved Fastrupdalen i Hammerum. LINK: https://dokument.plandata.dk/12_11016340_1652342946949.pdf

Forslag til kommuneplantillæg nr. 9 har været i offentlig høring i perioden fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Der er i høringsperioden kommet to høringssvar til tillægget.

Høringssvarene i forbindelse med den offentlige høring er opsamlet i et høringsnotat, som vedhæftes som bilag.

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene medfører ændringer i forslag til kommuneplantillægget, og planen indstilles hermed til endelig vedtagelse med de ændringer, som er beskrevet nedenfor.

Sagsfremstilling

Tillæg nr. 9 til Herning Kommuneplan 2021-2032 ledsager lokalplan 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen i Hammerum. Kommuneplantillægget har til formål at sikre, at der er overensstemmelse mellem kommuneplanen og lokalplanens bestemmelser om anvendelse, bebyggelse, infrastruktur, zoneforhold, samt mindske risiko for miljøkonflikter.

Lokalplan 31.E8.4 er ikke i overensstemmelse med Herning Kommuneplan 2021-2032, hvad angår rammeområdernes geografiske afgrænsning, bebyggelsesforhold samt detailsbestemmelser.

Dette kommuneplantillæg, der ledsager lokalplan 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen i Hammerum indeholder disse ændringer til kommuneplanen:

- Den geografiske afgrænsning af rammeområde 31.E8 ændres, så den reduceres mod nord og udvides mod øst.
- Mulighed for at udlægge detailhandelsareal til detailhandel for særligt pladskrævende varer i kommuneplanramme 31.E8 fjernes.
- Parkeringskrav tilføjes to parkeringsnormer for forskellige typer virksomheder: transport og logistikvirksomheder med/uden lager, varegårde, o.l., samt lagervirksomheder. Desuden tilføjes bestemmelser omkring cykelparkering.
- Del af rammeområde 31.E9 og 31.OF9 aflyses for det område som indeholdes i den nye afgrænsning af 31.E8, som vist på illustrationerne herunder.
- Miljøklasser i rammeområde 31.E8 ændres fra 1-5 til 3-6, idet de nuværende virksomheder vurderes at være inden for miljøklasse 3-6 og der med kommuneplantillægget gives mulighed for transport og logistikvirksomheder i miljøklasse 3-6.

Miljøvurderingsrapport

Der er udarbejdet en samlet miljøvurderingsrapport for byudviklingsområdet ved Tang Søparken med miljøkonsekvensvurdering af projektet Tang Søparken, og miljøvurdering af planforslagene.

Miljøvurderingsrapporten fremhæver punkter, som er særligt gældende for erhvervsområdet, såsom håndtering af støj fra virksomheder, veje i området eller motorvejen, støj og vibrationer fra jernbanen, trafik, landskab, natur, grund- og overfladevand.

Miljøvurderingsrapportens indhold, som også vedrører erhvervsområdet, kan ses via link til det offentliggjorte kommuneplantillæg: LINK https://dokument.plandata.dk/12_11016340_1652342946949.pdf

Offentlig høring

Forslag til kommuneplantillæg nr. 9 har været i offentlig høring i perioden fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Der blev afholdt et borgermøde den 8. juni.

Høringsvar i forbindelse med offentlig høring af forslag til lokalplan 31.B15.1 for boligområde ved Tang Søparken med tilhørende kommuneplantillæg nr.7, og forslag til lokalplan 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen med tilhørende kommuneplantillæg nr. 9 er opsamlet i et høringsnotat, som vedhæftes som bilag.

Der er i høringsperioden kommet to bemærkninger til tillægget, som omhandler følgende:

1 Miljøstyrelsen kontaktede Herning Kommune med en eventuel indsigelse vedrørende nationale grundvandsinteresser. Da planforslagene omfatter områder med særlige drikkevandsinteresser, er den nye planlægning omfattet af bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 (om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse). I den forbindelse vil Miljøstyrelsen sikre, at forslag til ny planlægning ikke muliggør etablering af virksomheder, som udfører miljøkritiske aktiviteter i området.

2 Vejdirektoratet udtalte sig i forbindelse med planforslagenes anvendelsesbestemmelser vedrørende miljøklasser. På grund af rammeområdets placering ved tilslutningsanlæg 40-Herningmotorvejen, som Vejdirektoratet er statsmyndighed for, opfordres Herning Kommune til at sikre tilladelse af miljøklasser 3-6 i både kommuneplantillægget og lokalplanområdet.

Derudover opfordrer Vejdirektoratet Herning Kommune til at medtage motorvejens tilslutningsanlæg 40 i Miljøvurderingens konsekvensvurdering om Trafikafvikling.

Ad.1 Ifølge dialog mellem Herning Kommune og Miljøstyrelsen blev der den 1. juni 2022 pr. mail aftalt, at der i bestemmelserne for ramme 31.E8 skal indsættes følgende: ”Etablering af nye funktioner må ikke være grundvandstruende”, jf. ovennævnte bekendtgørelse.

Ad.2 Efter aftale med Vejdirektoratet ved mail den 1. juli 2022 vil Herning Kommune sikre, at anvendelsesbestemmelserne i både kommuneplantillæg nr. 9 og lokalplanforslag 31.E8.4 tillader miljøklasser 3-6, hvor der kan etableres transport, logistik- og lagervirksomheder, pladskrævende virksomheder, lagerhoteller m.fl., som har et særligt behov for nærheden til motorvejen.

Derudover udarbejdes en supplerende redegørelse for miljøvurderingens konsekvensvurdering om trafikafvikling, hvor motorvejens tilslutningsanlæg 40 medtages i beregningerne.

Opsummering

Forvaltningen anbefaler, at kommuneplantillæg nr. 9 endeligt vedtages med følgende ændringer og tilføjelser:

- Miljøklasser i rammeområde 31.E8 ændres fra 1-5 til 3-6, idet de nuværende virksomheder vurderes at være inden for miljøklasse 3-6 og der med kommuneplantillægget gives mulighed for transport og logistikvirksomheder i miljøklasse 3-6.

- Der i bestemmelserne for ramme 31.E8 indsættes følgende: ”Etablering af nye funktioner må ikke være grundvandstruende”.

Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

at forslag til ændringer og tilføjelser godkendes,

at kommuneplantillæg nr. 9 for erhvervsområde ved Fastrupdalen indstilles til endelig vedtagelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Tillæg nr. 9 til Herning Kommuneplan 2021-2032 er med de anførte ændringer endeligt vedtaget.

Bilag

Høringsnotat_Tang Søparken

Punkt 193: Endelig vedtagelse af lokalplan for erhvervsområde ved Fastrupdalen

01.02.05-P16-12-21

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
					x		x	x

Øvrige sagsbehandlere: Helene Kjærsgaard

Resume

Herning Byråd har på møde den 10. maj 2022, pkt. 90 foreløbig vedtaget lokalplan nr. 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen i Hammerum.

LINK: https://dokument.plandata.dk/20_11016333_1652341488681.pdf

Forslaget har været i offentlig høring i perioden fra den 19. maj til og med den 4. august 2022.

Der er indkommet i alt tre høringssvar til planforslaget. Høringssvarene i forbindelse med offentlig høring er opsamlet i et høringssnotat, som vedhæftes som bilag.

Forvaltningen vurderer, at indsigelserne medfører ændringer i lokalplanforslaget, og planen indstilles derfor til endelig vedtagelse med de forslag til ændringer, som er beskrevet nedenfor.

Sagsfremstilling

Lokalplanen er udarbejdet med baggrund i et dispositionsforslag, som Herning Kommune har udarbejdet i 2021, med henblik på at vise hvordan området ved Tangsøparken kan udvikles.

Denne lokalplan, nr. 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen er sammen med lokalplan nr. 31.B15.1 for boliger, sø og fritidslandskab ved Tangsøparken, nogle af de første skridt på vejen til realisering af projektet 'Tangsøparken' - erhverv, boliger og sø- med fritidslandskab.

Lokalplan nr. 31.E8.4 er byggeretsgivende og muliggør etablering af et erhvervsområde i den sydlige del af Hammerum, ved motorvejen. På grund af nærheden til motorvejen er området prioriteret til etablering af transport- og logistikvirksomheder, lagerhoteller, og lignende, der generelt er meget trafikskabende virksomheder.

Derudover fastlægger lokalplanen bestemmelser om håndtering af overfladevand, beplantning og bebyggelsesregulering.

I lokalplanforslagets offentlige høring har forvaltningen revurderet behov for udstykning i lokalplanområdets nordlige del. I den forbindelse foreslås det at lokalplanområdet opdeles i to delområder: delområde I - til grunde på minimum 4.000 m² nord for Fastrupdalen, og delområde II til grunde på minimum 10.000 m² syd for Fastrupdalen.

Miljøvurderingsrapport

Der er udarbejdet en samlet miljøvurderingsrapport for byudviklingsområdet ved Tangsøparken med miljøkonsekvensvurdering af projektet Tangsøparken, og miljøvurdering af planforslagene.

Miljøvurderingsrapporten fremhæver punkter som er særligt gældende for erhvervsområdet, såsom håndtering af støj fra virksomheder, veje i området eller motorvejen, støj og vibrationer fra jernbanen, trafik, landskab, natur, grund- og overfladevand.

Miljøvurderingsrapportens indhold, som også vedrører erhvervsområdet, kan ses via link til det offentliggjorte lokalplanforslag:

LINK: https://dokument.plandata.dk/20_11016333_1652341488681.pdf

Offentlig høring

Lokalplanen har været i offentlig høring fra den 19. maj til og med den 4. august 2022. Der blev holdt et borgermøde den 8. juni. Der kom i alt tre høringssvar til lokalplanforslaget, som omhandler følgende:

1 Grundejere fra lokalplanområdets nordlige del er bekymrede over, at de ikke længere vil kunne have adgang med store landbrugsmaskiner fra eksisterende vej hen til deres egen matrikel, på grund af snarligt forbud mod tung transport langs vejen Tangsøparken.

2 Vejdirektoratet udtalte sig i forbindelse med planforslagenes anvendelsesbestemmelser vedrørende miljøklasser. Vejdirektoratet opfordrer Herning Kommune til at sikre tilladelse af miljøklasser 3-6 i lokalplanområdet. Derudover opfordrer Vejdirektoratet Herning Kommune til at medtage motorvejens tilslutningsanlæg 40 i Miljøvurderingens konsekvensvurdering om Trafikafvikling, da det vil være relevant at få belyst, om specielt frakørselsramperne kan blive belastet med køproblemer, som ved tilbagestuvning til motorvejen kan være en ulempe for motorvejens trafikafvikling.

Vejdirektoratet opfordrer Herning Kommune til at markere vejbyggelinjen fra statsvejen på lokalplankortet. Samtidig opfordrer Vejdirektoratet til, at der med ny planlægning tages hensyn til de visuelle kvaliteter langs motorvejen.

Vejdirektoratet bemærker, at der er tinglyst en servitut om færdselsret inden for lokalplanområdet. Der gøres opmærksom på, at nævnte vejadgang kun må ændres efter aftale med Vejdirektoratet og på Herning Kommunes foranledning og bekostning.

3 Viborg Stift indsendte et høringssvar angående eventuelle gener fra solceller, tagmaterialer eller andre reflektoriske elementer, som muliggøres etableret i en højde på ca. 18 meter inden for erhvervsområdet og eventuelt kan påvirke udsynet til Gjellerup Menighedskirke. Viborg Stift opfordrer Herning kommune til at ændre bestemmelse §8.5, så vinduer og solceller skal være antireflektoriske.

Ad.1 Grundejeren vil blive sikret en midlertidig vejadgang i forbindelse med byggemodningen, så de kan disponere over deres jorlod, indtil andet aftales.

Ad.2 Efter aftale med Vejdirektoratet ved mail den 1. juli 2022 foreslås det at Herning Kommune vil sikre, at anvendelsesbestemmelserne i både kommuneplantillæg nr. 9 og lokalplanforslag 31.E8.4 tillader miljøklasser 3-6, hvor der kan etableres transport, logistik- og lagervirksomheder, pladskrævende virksomheder, lagerhoteller m.fl., som har et særligt behov for nærheden til motorvejen.

Derudover er der udarbejdet en supplerende redegørelse for miljøkonsekvensvurderingen om trafikafvikling, hvor motorvejens tilslutningsanlæg 40 er medtaget i beregningerne. Kapacitetsberegningerne viser, at tilslutningsanlæg 40 i prognoseåret vil kunne håndtere den fremskrevne trafik på ramperne og Fastrupvej samt trafikken til/fra Tangsøparken. Det nordlige prioriterede kryds kan håndtere den forventede trafik fremskrevet til 2035. Kapacitetsberegningerne viser, at krydset afvikler trafikken med serviceniveau A. Den sydlige rundkørsel kan ligeledes afvikle trafikken i 2035. Der opstår ringe forsinkelse, svarende til serviceniveau C for trafikken fra den vestlige frakørselsrampe. Dertil er belastningsgraden relativt høj (over 0,8), hvormed mindre stigning i trafikken fra rampen vil kunne medføre større stigninger i forsinkelse og kølængder. Der er ud fra beregningerne ingen problemer med tilbagestuvning til motorvejen. De øvrige trafikstrømme oplever en meget begrænset forsinkelse.

Vejbyggelinjen fra statsvejen foreslås markeret på lokalplankortet. Servitut om færdselsret inden for lokalplanområdet skal respekteres og kan ikke tilsidesættes med lokalplanen.

Med hensyn til de visuelle kvaliteter langs motorvejen, herunder visuelle afstande til motorvejstrafikken, er det forvaltningens vurdering, at forslag til lokalplan 31.E8.4 er udarbejdet i forlængelse af den gældende planlægning, og lokalplanforslaget tilsidesætter ikke de bebyggelsesregulerende bestemmelser som den gældende lokalplan muliggør i dag.

Ad.3 Forvaltningen anbefaler en ændring af bestemmelse §8.5 til følgende ordlyd: "Der må ikke anvendes blanke eller reflekterende tagmaterialer, reflekterende solenergianlæg og vinduer. For tagsten må glansværdien maksimalt være 33."

Opsummering

Forvaltningen anbefaler, at lokalplan nr. 31.E8.4 endeligt vedtages med følgende ændringer og tilføjelser:

- Lokalplanens bestemmelse §3.1 ændres til følgende ordlyd: Områdets anvendelse fastlægges til erhverv inden for virksomhedsklasse 3-6 efter kommuneplanen og Miljøministeriets "Håndbog om miljø og planlægning". I området kan der etableres transport-, logistik- og lagervirksomheder, pladskrævende virksomheder, lagerhoteller m.fl., som har et særligt behov for nærheden til motorvejen.

- Lokalplanen tilføjes nye bestemmelser: '§5.1 Grunde i delområde I må udstykkes med en størrelse på minimum 4.000 m2.' og '§5.2 Grunde i delområde II må udstykkes med en størrelse på minimum 10.000 m2', jf. bilag 2- 'Lokalplankort'

- Bestemmelse §8.5 ændres til følgende ordlyd: ”Der må ikke anvendes blanke eller reflekterende tagmaterialer, reflekterende solenergianlæg og vinduer. For tagsten må glansværdien maksimalt være 33.”

Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

at forslag til ændringer og tilføjelser godkendes,

at lokalplan nr. 31.E8.4 for erhvervsområde ved Fastrupdalen i Hammerum indstilles til endelig vedtagelse med yderligere følgende ændringer:

- Lokalplanens bestemmelse §3.1 ændres til følgende ordlyd: Områdets anvendelse fastlægges til erhverv inden for virksomhedsklasse 3-6 efter kommuneplanen og Miljøministeriets ”Håndbog om miljø og planlægning”. I området kan der etableres transport-, logistik- og lagervirksomheder, pladskrævende virksomheder, lagerhoteller m.fl., som har et særligt behov for nærheden til motorvejen.
- Lokalplanen tilføjes nye bestemmelser: '§5.1 Grunde i delområde I må udstykkes med en størrelse på minimum 4.000 m2.' og '§5.2 Grunde i delområde II må udstykkes med en størrelse på minimum 10.000 m2', jf. bilag 2- 'Lokalplankort'
- Bestemmelse §8.5 ændres til følgende ordlyd: ”Der må ikke anvendes blanke eller reflekterende tagmaterialer. For tagsten må glansværdien maksimalt være 33.”

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

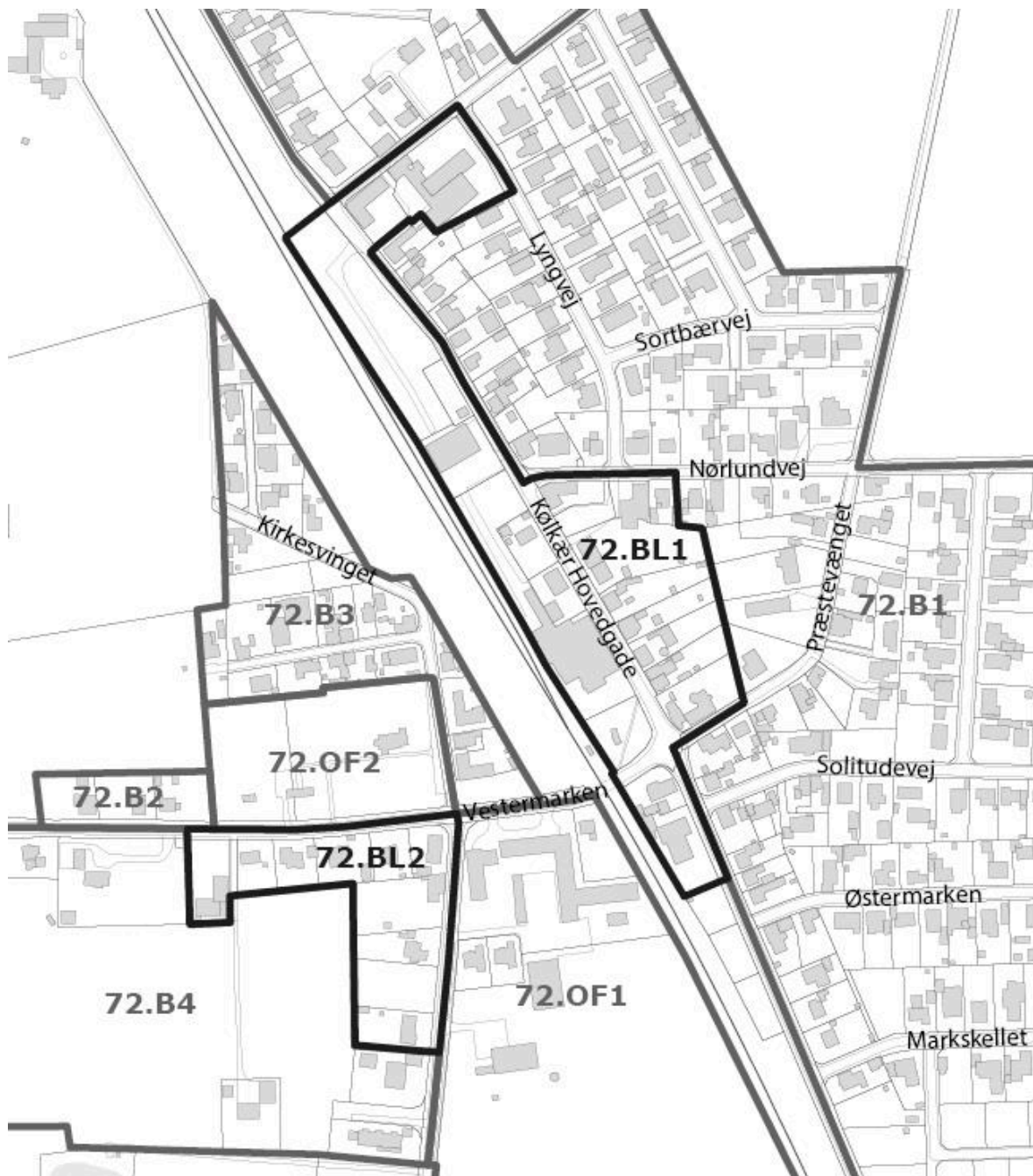
Beslutning

Lokalplan nr. 31.E8.4 er med de anførte ændringer endeligt vedtaget.

Bilag

bilag 2_lokalplankort

Høringsnotat_Tangsøparken

Kortet viser afgrænsningen af rammeområde 72.BL1

Tillæg nr. 18 har været i offentlig høring fra den 30 juni 2022 til den 11. august 2022. Se planforslaget via følgende link: [Kommuneplantillæg nr. 18 med dato og underskrift.indd \(plandata.dk\)](#)
I høringsperioden er der ikke kommet indsigelser. Tillægget fremsendes dermed til endelig vedtagelse uden ændringer.

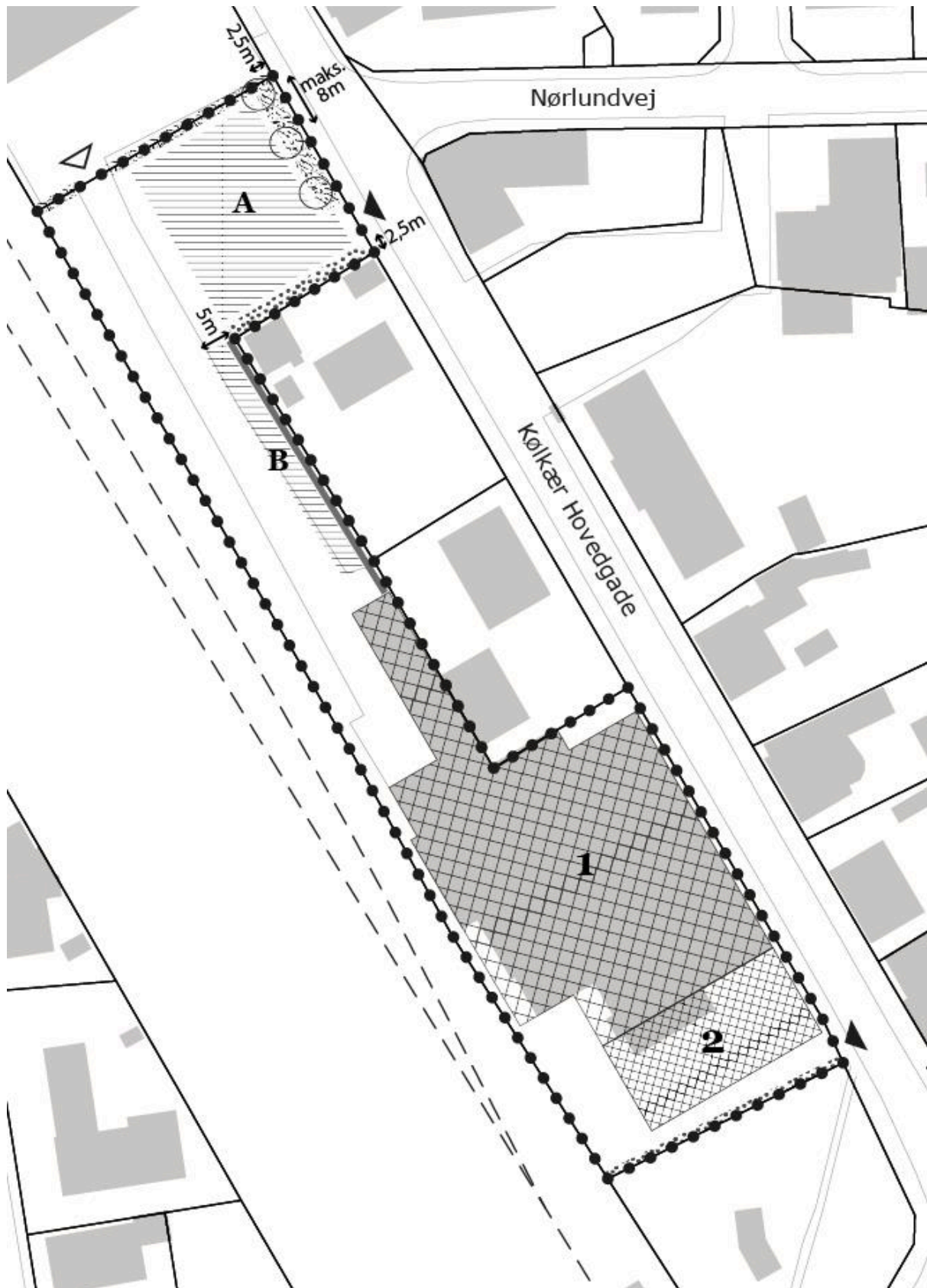
Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

at kommuneplantillæg nr. 18 endelig vedtages.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Tillæg nr. 18 til Herning Kommuneplan 2021-2032 er endeligt vedtaget.

Kortudsnittet viser lokalplanens kortbilag 2.

Lokalplan 72.BL1.2 er ikke i overensstemmelse med Herning Kommuneplan 2021-2032. Derfor er der udarbejdet kommuneplantillæg nr. 18.

Offentlig høring

Lokalplanforslaget har været i offentlig høring i perioden fra den 30. juni 2022 til den 11. august 2022. Se det offentliggjorte planforslag via følgende link: [Kølker lokalplan med dato og underskrift.indd \(plandata.dk\)](#)

Der er i høringsperioden indkommet tre høringssvar til planforslaget. Se høringssvar i det vedlagte bilag. Høringssvarene vedrører bebyggelsens højde, parkeringsarealer og at der kan kræves tilladelse fra banedanmark for at udføre grave- og

anlægsarbejde indenfor planområdet.

Resume af høringssvar

1. Høringssvar d. 9. august 2022 fra Kølkær og Omegns Borgerforening

A: Der udtrykkes bekymring for, bebyggelse i op til 8,5 meter i højden. Indsiger påpeger, at både motorcykelforretningen samt de private boliger på modsatte side af gaden er opført tæt på fortovskant, hvilket resulterer i en lille afstanden mellem boligerne og motorcykelforretningen, og derved vil bebyggelse i 2 etager og med en højde på 8,5 meter få en negativ betydning for boligernes dagslysforhold. Derudover er der bekymring for, at byggeriet vil få et for markant visuelt udtryk i gadebilledet midt i byen, såfremt der etableres bebyggelse med den tilladte højde. Indsiger anbefaler at eksisterende bebyggelse fastholdes i nuværende højde uden facadeforhøjning, og at kun den nye tilbygning må bygges højere i op til 2 etager med en bygningshøjde på 8 meter. I relation hertil, gøres der opmærksom på, at lokalplanforslaget fastsætter en maksimal bygningshøjde på 8 meter.

B: Indsiger udtrykker en stor bekymring vedrørende parkeringsarealernes placering, da der opleves problemer ift. parkering foran motorcykelforretningen på Kølkær Hovedgade af både kunder med biler, motorcykler samt af- og pålæsning af motorcykler til reparation. Det pointeres, at dette medfører gene og risiko for andre trafikanter herunder landbrugsmaskiner og cyklister. Kølkær Hovedgade er hovedfærdselsåren gennem byen. Indsigere foreslår som eventuel løsning at lave forbud mod parkering foran forretningen.

C: Yderligere gør indsiger opmærksom på, at der ønskes både levende og fast hegn som afskærmer for containere, der er placeret på det bagvedliggende areal mod jernbanen. Dette areal fungerer som varegård.

2. Høringssvar d. 2. august 2022 fra beboere på Kølkær Hovedgade 32, 34 og 36

Indsigelsen sker på vegne af flere grundejere, der har grunde som ligger på den anden side af Kølkær Hovedgade overfor motorcykelforretningen.

A: Der gøres indsigelse mod den maksimale bygningshøjde. Dette begrundes med, at det vil medføre dårligere dagslysforhold samt forringet salgsværdi af husene der ligger overfor motorcykelforretningen på Kølkær Hovedgade. Derudover påpeges det også, at eksisterende bebyggelse og den nye tilbygning vil blive meget dominerende med den centrale placering i byen, såfremt den opføres med en bygningshøjde på 7,7 meter. Indsiger anbefaler at fastholde højden på nuværende bebyggelse, som de påpeger er 3,25 meter ud mod Kølkær Hovedgade. Dette ønskes også ved den nye tilbygning.

B: Der udtrykkes tvivl om hvorvidt de nye parkeringsarealer vil blive benyttet af kunderne, på grund af parkeringspladsernes placering ca. 100 meter fra forretningen. De nævner, at alternativet bliver, at folk parkerer på Kølkær Hovedgade.

3. Høringssvar d. 15. august 2022 fra Banedanmark (Banedanmark fik lov at udvide høringsfristen til 16. august efter efterspørgsel pga. ferie, således at denne stadig betragtes som modtaget rettidig)

Banedanmark gør opmærksom på, at det jf. Jernbanelovens §24 kan kræve tilladelse fra Banedanmark at udføre grave- og anlægsarbejde indenfor lokalplanområdet. Dette ønskes tilføjet i lokalplanens redegørelse i afsnit 1.7

Myndighedstilladelser.

Forvaltningens vurdering

Ad. 1A og 2A vedr. bebyggelsens højde:

Det er forvaltningens vurdering, at eksisterende bebyggelses højde bør fastholdes som det er, da en facadeforhøjning ikke vil tilføje en funktionel værdi. Således vil der kun tillades en bygningshøjde på 7 meter indenfor byggefelt 1. Derudover tilføjes en begrænsning på facadehøjden mod Kølkær Hovedgade på 4 meter, således at bebyggelsen derved vil være lavere nærmest de private villaer på den modsatte side af Kølkær Hovedgade. Dette vil også medvirke til at nedbryde skalaen, da der ikke opføres én samlet høj og lang bygningsvolumen. Byggeriet vil dermed virke mindre voldsomt og dominerende. Derudover er det forvaltningens vurdering, at den nye tilbygning kan etableres med en bygningshøjde på højst 8 meter, da det her også bidrager med en funktion indvendigt i bygningen.

Forvaltningen indstiller derfor at §7.3 ændres til: "Bebyggelse indenfor byggefelt 1 må højst opføres i 1 etage med en højde på maksimalt 7 meter. Facaden placeret mod Kølkær Hovedgade indenfor byggefelt 1 må kun have en facadehøjde på højst 4 meter. Dog kan en mindre del af facaden ved indgangspartiet opføres som karnap, frontispice eller lignende, og have et fremspring på højst 0,5 meter. Karnappen må have en bredde på højst 4,5 meter og en facadehøjde på højst 6 meter."

Derudover tilføjes §7.4 der siger at: "Bebyggelse indenfor byggefelt 2 må højst opføres i 2 etager med en højde på maksimalt 8 meter."

Yderligere ændres §7.5 til følgende: "Skorstene, antenner, ventilationsafkast og lignende, som er nødvendige for virksomhedens produktion eller områdets tekniske forsyning, kan have en større højde, dog maksimalt 9 meter."

Ovenstående ændringer er en delvis imødekomme af indsigelserne vedrørende bebyggelsens højde.

Ad. 1B og 2B vedr. parkeringsarealer:

Det er forvaltningens vurdering, at parkeringsarealernes placering fastholdes. En lokalplan kan ikke ændre på trafikforhold der hører under færdselsloven. Der har været en intern dialog i Herning Kommune vedrørende den nævnte

problematik om parkering på Kølkær Hovedgade. Opfordringen er, at når der er et specifikt problem vedrørende parkering på Kølkær Hovedgade, så bør politiet eller Herning Kommunes Vejafdeling: Vej, Trafik og Byggesundhed kontaktes. Først når der er sket henvendelse om et specifikt opstået problem til den rette afdeling, kan der arbejdes på en løsning, som eventuelt kan indeholde et parkeringsforbud. Hvis et parkeringsforbud opsættes langs motorcykelforretningen, skal man dog også være opmærksom på at undgå blot at flytte problematikken, således at folk vil parkere på den anden side af Kølkær Hovedgade.

Ad. 1C vedrørende afskærmning og hegn

Planforslaget indeholder bestemmelser vedrørende fast eller levende hegn i §3.9 samt §11.1-11.7, der udgør afskærmning til de omkringliggende matrikler. Der er derfor ikke tilføjet yderligere ændringer hertil.

Ad. 3 vedr. tilladelse til grave- og anlægsarbejde i nærheden af jernbanen

Følgende tilføjes i lokalplanens redegørelse under afsnittet 1.7 Myndighedstilladelser: "Der kan jf. Jernbaneloven §24 kræves tilladelse fra Banedanmark, før der må udføres grave- og anlægsarbejde inden for lokalplanens område. Dette for at sikre, at der ikke sker fare for driften eller påvirkning af banen og dens sikkerhed og stabilitet." Dette er en imødekommelse af indsigelsen.

Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

- at Lokalplan 72.BL1.2 for Centerområde ved Kølkær Hovedgade i Kølkær endelig vedtages med følgende ændringer:
- at Lokalplanens §7.3 ændres til: "Bebyggelse indenfor byggefelt 1 må højst opføres i 1 etage med en højde på maksimalt 7 meter. Facaden placeret mod Kølkær Hovedgade indenfor byggefelt 1 må kun have en facadehøjde på højst 4 meter. Dog kan en mindre del af facaden ved indgangspartiet opføres som karnap, frontispice eller lignende, og have et fremspring på højst 0,5 meter. Karnappen må have en bredde på højst 4,5 meter og en facadehøjde på højst 6 meter."
- at Lokalplanens §7.4 tilføjes med følgende: "Bebyggelse indenfor byggefelt 2 må højst opføres i 2 etager med en højde på maksimalt 8 meter."
- at Lokalplanens §7.5 ændres til: "Skorstene, antenner, ventilationsafkast og lignende, som er nødvendige for virksomhedens produktion eller områdets tekniske forsyning, kan have en større højde, dog maksimalt 9 meter."

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Lokalplan nr. 72.BL1.2 er med de anførte ændringer endeligt vedtaget.

Bilag

Indsigelsesdokument Kølkær

Link til det offentliggjorte lokalplanforslag: [20_11126956_1656326786179.pdf \(plandata.dk\)](https://plandata.dk/20_11126956_1656326786179.pdf)

Offentlig høring

Planforslagene har været i offentlig høring fra den 30. juni til den 11. august 2022. Der er kommet ét høringssvar i høringsperioden (Bilag A).

Den indkomne indsigelse er fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, og vedrører lokalplanens mulighed for etablering af synlige anlæg til håndtering af regnvand inden for 13 km sikkerhedszonen til Flyvestations Karups landingsbaner. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse oplyser, at man vil frafalde indsigelsen, såfremt lokalplanen tilføjes:

"Regnvandsbassin og lignende permanent vandspejl skal udformes i dialog med og godkendes af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, i det lokalplanområdet er beliggende inden for 13 km sikkerhedszonen for Flyvestation Karups landingsbaner. Eventuel dispensation i forbindelse med etablering af regnvandsbassin kan kun ske efter dialog med og accept fra Ejendomsstyrelsen, jf. Planloves § 19 stk. 3".

Endvidere bemærker Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, at såfremt skorstene, ventilationsanlæg, antenner eller lignende ønskes opført i en højde, der overstiger 40 meter over terræn, skal Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse høres.

På den baggrund, indstilles lokalplanen til endelig vedtagelse med den indstillede tilføjelse til lokalplanens redegørelse.

Byplan- og Bosætningsudvalget indstiller,

- at lokalplan nr. 09.E11.2 for et område til erhverv ved Teglværksvej i Feldborg endelig vedtages, og
- at lokalplanens redegørelse tilføjes "Regnvandsbassin og lignende permanent vandspejl skal udformes i dialog med og godkendes af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, idet lokalplanområdet er beliggende inden for 13 km sikkerhedszonen for Flyvestation Karups landingsbaner. Eventuel dispensation i forbindelse med etablering af regnvandsbassin kan kun ske efter dialog med og accept fra Ejendomsstyrelsen, jf. Planloves § 19 stk. 3. Såfremt skorstene, ventilationsanlæg, antenner eller lignende ønskes opført i en højde, der overstiger 40 meter over terræn, skal dette godkendes af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse".

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Lokalplan nr. 09.E11.2 er med den anførte tilføjelse endeligt vedtaget.

Bilag

BILAG A

Punkt 198: Godkendelse af DK2020 klimaplan og klimahandleplan for Herning Kommune

09.00.00-P20-1-20

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Lene Kimø

Resume

Udkast til mål og indsatser for Herning Kommunes DK2020 klimaplan blev forhåndsgodkendt på mødet i Herning Byråd den 21. juni 2022.

Siden forhåndsgodkendelsen har forvaltningen afholdt en række møder med eksterne aktører, hvor mål og indsatser er blevet drøftet, og der har været dialog med Concito om, hvordan planen lever op til kravene for at blive godkendt som DK2020 kommune. Input og tilbagemeldinger blev drøftet på byrådets temamøde den 13. september, og forvaltningen har nu udarbejdet endeligt forslag til klimaplan og klimahandleplan for Herning Kommune.

DK2020 Klimaplan og klimahandleplan for Herning Kommune indstilles til politisk godkendelse.

Sagsfremstilling

Med deltagelse i DK2020 har Herning Kommune forpligtet sig til at udarbejde en klimaplan, der lever op til Parisaftalens målsætninger. Planen skal indeholde både målsætninger for reduktion af drivhusgasudledninger og tilpasning til klimaforandringer.

Målet er at være en klimaneutral og klimarobust kommune senest i 2050. Derudover er der opstillet delmål for arbejdet mod klimaneutralitet i 2050. Byrådet besluttede på mødet den 14. december 2021, pkt. 208, at følge de nationale delmål på hhv. 50-54% reduktion i 2025 og 70% reduktion i 2030 (dog 55-65% reduktion for landbrugs- og skovbrugssektoren). Målene gælder både for Herning Kommune som geografi og for Herning Kommune som virksomhed.

CO₂-reduktioner beregnes på baggrund af CO₂-udledningen i 1990, som var på 1.644.262 ton CO₂-ækvivalenter årligt. Siden 1990 er der sket en reduktion på ca. 30%, således at CO₂-udledningen i 2018 var på 1.127.475 ton CO₂. Reduktionsmålene betyder, at Herning Kommunes CO₂-udledning skal nedsættes til ca. 820.000 ton CO₂ i 2025 og ca. 490.000 ton CO₂ i 2030.

På byrådsmødet den 21. juni 2022, punkt 130, blev mål og indsatser for Herning Kommunes klimaplan forhåndsgodkendt, og der er efterfølgende blev gennemført en række dialogmøder med eksterne aktører, hvor mål og indsatser er blevet drøftet. Der er afholdt møder med Erhvervsrådet Herning- & Ikast-Brande, Bæredygtig Herning, VisitHerning, Sagro, VERDO, Ørsted og Midtjysk Logistikforum. På møderne er der blevet udtrykt generel opbakning til mål og indsatser, og der er kommet enkelte forslag til yderligere indsatser. Disse indsatser er markeret i bilaget med ”nyt forslag”. Derudover er der generelt stort ønske om at deltage i dialog, samarbejder og partnerskaber fremadrettet.

Tilbagemeldingen fra Concito var overvejende positiv og har ført til enkelte justeringer/præciseringer i planen.

I klimaplanen er der opstillet syv indsatsområder for reduktion af CO₂:

- Landbrug og arealanvendelse
- Transport og mobilitet
- Energi
- Genbrug og affald
- Bæredygtig levevis
- Virksomhedernes grønne omstilling
- Herning Kommune som virksomhed

Under de syv indsatsområder er der opstillet i alt 61 indsatser, som skal være til at bidrage til CO2-reduktioner i Herning Kommune.

Der er opstillet fire indsatsområder for klimatilpasning:

- Vand
- Tørke
- Hede
- Vind

Under de fire indsatsområder er der opstillet i alt 20 indsatser, som skal bidrage til at gøre Herning Kommune klimarobust overfor nuværende og kommende klimaforandringer.

Samlet set skal de 11 indsatsområder og 81 indsatser i klimaplanen bringe Herning Kommune vigtige skridt nærmere målene om at blive en klimaneutral og klimarobust Kommune i 2050. Planen fører ikke på nuværende tidspunkt til opnåelse af de opstillede mål. For at sikre at vi over tid kommer til at nærme os målene gennemføres en årlig opfølgning på fremdriften af igangsatte indsatser, evaluering af effekter hvert andet år og fuld revision af klimaplanen hvert fjerde år.

Det er en stor og ambitiøs opgave, som Herning Kommune står overfor i de kommende år. En opgave som kun kan lykkes i et tæt samarbejde mellem virksomheder, foreninger, institutioner, borgere og kommune.

Miljø, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

at DK2020 klimaplan og klimahandleplan godkendes.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Udkast til Klimaplan

UdkastKlimahandleplan

Punkt 199: Vejbelysning - justering af serviceniveau 2022

05.01.12-G01-1-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen

Resume

Med baggrund i den aktuelle energikrise er der udarbejdet forslag til nedjustering af serviceniveauet på den kommunale vej-, sti- og pladsbelysning med henblik på at reducere energiforbruget.

Det anbefales, at udvalget drøfter sagen og tager stilling til en eventuel nedjustering af serviceniveauet.

Sagsfremstilling

Vej-, sti- og pladsbelysningsanlægget omfatter strømforbrug på i alt ca. 25.800 armaturer, hvoraf ca. 4.000 er placeret på private fællesveje. Ca. 50 % er bestykt med LED. Det årlige elforbrug er på ca. 4,0 mio. kWh, og med den nuværende elpris på ca. 3,0 kr./kWh svarer det til en årlig udgift på 12,0 mio. kr. Til sammenligning var strømudgiften ca. 8,0 mio. kr. i 2021 og meget tyder på, at strømprisen vil stige yderligere i 2022/23.

Der er planer om at få udskiftet den resterende del af de konventionelle armaturer til LED i løbet af 2023, hvilket vil reducere elforbruget med ca. 1,0 mio. kWh. De private fællesveje er ikke omfattet af denne udskiftning, da Herning Kommune ikke er ejer af gadelysanlæg på private fællesveje/stier, men kun betaler strømudgiften.

Gadelysanlægget i Herning Kommune er bygget op af et centralt styret system, der bestemmer tænd-, sluk- og natsluk tiderne. Systemet er opbygget således, at der er flere parametre, der kan reguleres for at få den rigtige tændtid.

Belysningen reduceres allerede i dag med natslukning i tidsrummet mellem kl. 22.30 og kl. 6.30, hvor hver anden konventionelle lampe slukkes, og 2/3 dele af LED-armaturer dæmpes 50 %. Strømforbruget i natslukningsperioden er på ca. 400.000 kWh årligt, så der er allerede gennemført ret omfattende tiltag for at reducere energiforbruget i nattetimerne.

Det skal bemærkes, at der er lovkrav om, at eksempelvis signalregulerede kryds, fodgængerovergange og trafiksikkerhedsfremmende foranstaltninger altid skal være belyste, hvilket i realiteten betyder, at det kun er ca. 1/3 del af alle konventionelle lamper, der natslukkes.

Tændingstiden er 16 timer i vintermånederne, 10 timer forår/efterår og 6 timer i sommerperioden.

LED armaturet styres af en "Intelligent Driver". Det betyder, at hvis lyset bliver slukket manuelt i eksempelvis tre timer i natdæmpningsperioden, så vil den øvrige del af tændingsperioden ikke blive dæmpet 50 %. Beregninger viser, at en slukning af et LED-armatur i 3 timer forøger strømforbruget med 5,7 %. En slukning skal være mere end 4 timer, såfremt der skal opnås en reduktion i strømforbruget. Det tager 1 - 3 døgn at genskabe dæmpningsprofilen i et LED-armatur.

I det følgende er der regnet på nogle muligheder for at nedjustere serviceniveauet og dermed nedbringe elforbruget. Besparelsen er beregnet ud fra en elpris på 3 kr. pr. kWh. CO₂-reduktionen er beregnet ud fra, at 1 kWh svarer til en udledning på 0,5 kg CO₂ i Danmark.

Tiltag	Reduktion i kWh	Besparelse i kr.	CO ₂ -reduktion i tons
1. Slukning af 1.500 armaturer i industriområder hele døgnet	234.000	702.000	117
2. Ændre natslukning på hver 2. konventionelle armatur (3.500 enheder) til at være slukket hele døgnet	280.000	840.000	140

3. Slukke hver 2. LED-armatur (3.500 enheder) hele døgnet	93.000	279.000	47
4. Kombination af 1, 2 og 3	451.000	1.353.000	226
5. Slukning af 19.000 armaturer hele døgnet hvor kritisk infrastruktur er undtaget	2.964.000	8.892.000	1.446

Ovenstående tiltag vil kunne gennemføres i løbet af 1 - 14 arbejdsdage.

En mulighed kunne være at natlukke alle armaturer i natdæmpningsperioden, men det kræver, at man manuelt går ud i en del tændingsskabe og slukker/kobler sikringen fra, og dermed er anlægget slukket, indtil man manuelt kobler anlægget til igen. Det vil således kræve en større ombygning af anlægget, såfremt denne mulighed skal realiseres.

Miljø-, Infrastruktur-og Naturudvalget indstiller,

- at nedjustere serviceniveauet på den kommunale vej-, sti- og pladsbelysning med henblik på at reducere energiforbruget. Som udgangspunkt slukkes hver 2. gadelampe hele døgnet i hele kommunen, hvor kritisk infrastruktur er undtaget
- at slukningen udmøntes så hurtigt som muligt
- at evalueringen af det nye serviceniveau for vejbelysningen sker i august 2023.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 200: Tilskud til energiforbedringer - 2022

82.09.00-A00-2-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Jesper Klausen

Resume

Herning Kommune har fået tilsagn om tilskud fra Energistyrelsen til de renoveringsprojekter, der blevet ansøgt til i maj 2022.

Der er tale om en række konverteringsprojekter (fra olie og gas til varmepumpe), der ønskes igangsat hurtigst muligt grundet leveringstider.

Sagsfremstilling

Energistyrelsen har primo august 2022 tilkendegivet, at følgende konverteringer af gas- og oliefyr i følgende bygninger kan igangsættes:

Projektitel	Adresse
Konvertering fra oliefyr til varmepumpe Skarrild skole	Skolevejen 6 6933 Kibæk
Konvertering fra oliefyr til varmepumpe Kaldalen	Skolevejen 4 6933 Kibæk
Konvertering fra gasfyr til varmepumpe Vinding Børnehus	Gyvelvej 5 7550 Sørvad
Konvertering fra gasfyr til varmepumpe Agerbo	Haugevej 25 7400 Herning
Konvertering fra oliefyr til varmepumpe Grove Lejrskole	Vistorpevej 26 7540 Haderup
Konvertering fra oliefyr til varmepumpe Ung i Herning/Skovhytten	Snerlens Kvarter 13 7400 Herning
Konvertering fra oliefyr til varmepumpe Ørre Naturskole, bygning 2	Ørre Byvej 83-85 7400 Herning
Konvertering fra gasfyr til varmepumpe Timring Børnehavn	Birkmosevej 26 7480 Vildbjerg
Konvertering fra oliefyr til varmepumpe Vinding Skole og SFO	Skolegade 6 7550 Sørvad

Økonomi

Der er fra Energistyrelsens side tilkendegivet et samlet tilskud på ca. 0,8 mio. kr. ud af en samlet investering på ca. 2,8 mio. kr.

Ansøgningen er ikke bindende i forhold til udførelse. Det vil sige, at såfremt der ikke kan findes finansiering til egenbetalingen på ca. 2 mio. kr., eller at priserne fortsat stiger kraftigt, så vil det være muligt at meddele dette til Energistyrelsen uden videre.

Finansieringen af de 2 mio. kr. foreslås finansieret af de likvide midler.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

at de nævnte projekter igangsættes og restfinansieringen på 2 mio. kr. finansieres af de likvide midler.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet, dog således at sagens finansiering ikke danner præcedens.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt, således at der hermed gives en anlægsindtægtsbevilling til tilskuddet på 0,8 mio. kr. samt en anlægsudgiftsbevilling på i alt 2,8 mio. kr. til den samlede investering.

Punkt 201: Frigivelse af anlægsbevilling til energimærkning

00.00.00-P19-768-08

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Der anmodes om frigivelse af rådighedsbeløb på 1,472 mio. kr. på Serviceområde 03 Kommunale ejendomme til energimærkning af kommunale bygninger.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbet frigives.

Sagsfremstilling

Der er generelt fokus på energiforbruget i offentlige bygninger, og derfor er det i kommunens interesse, at bygningerne holdes i en sådan stand, at unødigt energiforbrug undgås.

I 2009 blev det i Herning Byråd besluttet, at der skulle gennemføres energimærkning af kommunale ejendomme, hvilket blev iværksat successivt fra 2009. Der har i de seneste 2-3 år været gang i genmærkningen af de kommunale ejendomme (en energimærkning er gældende i 10 år). Derudover har kommunen nogle få ejendomme, hvor der skal ske en førstegangs energimærkning (blandt andet ved senere erhvervelser og nybyggeri).

Forvaltningen har en forventning om, at de resterende kommunale ejendomme – for så vidt angår den store pulje - har et fornyet energimærke i starten af 2023. Herefter vil der løbende være behov for nye energimærker ved køb og nyopførelse af ejendomme.

Herefter er der et opdateret datagrundlag med anbefalinger om mulige fremtidige energirigtige renoveringer. Materialet er samtidig blevet anvendt til at lokalisere potentialer, når der alligevel er sket mindre vedligehold, renovering og ombygning.

Økonomi

Der er afsat rådighedsbeløb på 1,472 mio. kr. i 2022 til energimærkning af kommunale bygninger på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, stednr. 013087.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

- at der meddeles anlægsudgiftsbevilling på 1,472 mio. kr. på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, stednr. 013087 Energimærkning af kommunale bygninger
- at anlægsudgiften finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på 1,472 mio. kr. i 2022 på samme stednr.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 202: Høring om budget for 2023 fra Midttrafik

13.05.00-S55-1-16

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen, Pia Colstrup

Resume

Midttrafik har fremsendt forslag til budget 2023 i politisk høring hos bestillerne. Bemærkninger til forslaget skal fremsendes til Midttrafik senest den 31. oktober 2022 til endelig godkendelse i Midttrafiks bestyrelse.

Forvaltningen anbefaler, at Midttrafiks forslag til budget 2023 og de økonomiske udfordringer for den kollektive trafik i Herning drøftes.

Sagsfremstilling

Midttrafik har fremsendt forslag til budget 2023 på busdriften i Herning Kommune inden for Serviceområde 09 Trafik. Budgetforslaget, som er vedlagt som bilag, omfatter udgifter og indtægter i forbindelse drift af 9 bybusruter, 2 ruter til uddannelsessteder, 2 lokalruter, 2 uddannelsesruter og 27 skolebusruter under Serviceområde 09 Trafik.

Budgetforslaget omfatter også handicapkørsel, som henhører under Social- og Sundhedsudvalget og derfor behandles særskilt.

På baggrund af de høringssvar bestillerne indsender, behandles et endeligt budget for 2023 i Midttrafiks bestyrelse den 9. december 2022.

Forudsætninger for budgetforslag 2023 er følgende:

Udgifter:

Omfatter udgifter til busdrift og administrationsomkostninger til trafikelskabet.

Busdriften opjusteres med ca. 4 mio. kr. i forhold til 2022. Dette skyldes primært en markant stigning i brændstofpriser.

Budgettet for busadministrationen stiger 0,1 mio. kr., hvilket skyldes, at Herning Kommune har fået flere køreplantimer og dermed en større forholdsmæssig andel af de samlede køreplantimer, der benyttes som fordelingsnøgle for det samlede budget til trafikelskabet.

Indtægter:

Indtægtsbudgettet for 2023 er nedjusteret med 1,6 mio. kr. fra 2022, hovedsagelig pga. den nye indtægtsfordelingsmodel og langtidsvirkningen af corona-situationen.

Forslag til høringssvar:

Herning Kommune har følgende bemærkninger til det fremsendte budget 2023:

- Midttrafik anmodes om at komme med forslag til at løse de økonomiske udfordringer, herunder muligheden for takstforhøjelse samt reduktion af administrative omkostninger.
- Midttrafiks årlige prisfremskrivning skal følge KL's prisfremskrivning.

Forslag til høringssvar er vedlagt som bilag.

Økonomi

Med udgangspunkt i ovenstående forudsætninger ser økonomien for busdriften på Serviceområde 09 Trafik ud som følger:

Mio. kr.

Herning Kommunes budget for busdrift i 2023	46,73
Midttrafiks forslag til budget 2023:	
Udgifter:	
Busdrift	60,40
Trafikskabet	3,80
I alt	64,20
Indtægter:	-11,10
Total netto	53,10
Forskel	- 6,37

Ovenstående viser et forventet merforbrug for budget 2023 på 6,37 mio. kr.

I budgettet fra Midttrafik er der ikke beregnet kompensation fra staten i forbindelse med langtidsvirkningen af Covid 19.

Midttrafiks endelige afregning er baseret på 2022, og ikke bagud 2 år som tidligere. Den endelige afregning foreligger derfor ikke endnu men der forventes et underskud.

Det skal bemærkes, at der arbejdes med forslag til omlægninger og tilpasninger af den kollektive trafik med henblik på at skabe en bedre økonomisk balance.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget supplerer høringssvaret med en opfordring til en midlertidig anvendelse af fossile brændstoffer frem for dyrere HVO diesel i stedet for rutebesparelser.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

at Midttrafiks forslag til budget 2023 godkendes.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet, dog under forudsætning af, at Midttrafik fremkommer med forslag til at løse de økonomiske udfordringer, herunder muligheden for takstforhøjelse samt reduktion af administrative omkostninger - og således, at høringssvarets 2. dot om midlertidig anvendelse af fossile brændstoffer udgår.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt med Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalgets bemærkninger.

Bilag

Midttrafiks budgetforslag for 2023

Forslag til høringssvar

Punkt 203: Tillæg 46 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015-2025 – Principbeslutning vedrørende ekspropriation

06.00.05-P16-2-21

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Kaare Hjorth, Peter Vallentin

Resume

Herning Vand anmoder Herning Kommune om at beslutte, at denne generelt er villig til at foretage ekspropriation til nødvendige spildevandsanlæg, såfremt forsyningen ikke kan opnå frivillige aftaler med de berørte lodsejere. Beslutningen omfatter alle anlægsarbejder medtaget i Herning Kommunes spildevandsplan. Spildevandsanlæggene er tidligere behandlet og godkendt i forbindelse med vedtagelse af spildevandsplanen og senere tillæg.

En principbeslutning om villighed til ekspropriation vil give Herning Vand A/S mulighed for at indgå frivillige aftaler med berørte lodsejere på ekspropriationslignende vilkår. Erstatninger i forbindelse med aftaler på ekspropriationslignende vilkår er skattefrie.

Det vil endvidere betyde, at Herning Kommune ikke skal fremstille hver enkelt anlægssag, som allerede er besluttet i forbindelse med vedtagelsen af spildevandsplanen. Det vil desuden sikre en ensartet behandling af berørte lodsejere, når skattespørgsmålet er afklaret på forhånd.

Forvaltningen anbefaler, at der træffes en generel principbeslutning om, at Byrådet er indstillet på at ekspropriere rettigheder og jord til alle spildevandsanlæg, som er omfattet af en endelig og godkendt spildevandsplan og/eller tillæg til spildevandsplan.

Desuden opfordres Herning Vand A/S på den baggrund til at indgå frivillige aftaler evt. på ekspropriationslignende vilkår med lodsejerne.

Sagsfremstilling

Herning Vand anmoder Herning Kommune om at beslutte, at denne generelt er villig til at foretage ekspropriation til nødvendige spildevandsanlæg, såfremt forsyningen ikke kan opnå frivillige aftaler med de berørte lodsejere.

Etablering af spildevandsanlæg som beskrevet i spildevandsplanen nødvendiggør ofte, at der skal erhverves arealer eller rettigheder fra private lodsejere. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at ekspropriere arealer, bygninger med videre til formålet med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 58, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Anlægsarbejderne udføres i overensstemmelse med Spildevandsplanen, som er vedtaget af Byrådet. I forbindelse med mange anlægsarbejder på privat grund benyttes ofte en fremgangsmåde, hvor der erhverves rettigheder fra private lodsejere ved frivillige aftaler. Frivillige aftaler indgås direkte mellem vandselskabet og lodsejeren.

Ved indgåelsen af sådanne frivillige aftaler er det ofte et centralt spørgsmål, om erstatningen er skattefri for lodsejeren, det vil sige, om aftalen kan indgås på såkaldt ekspropriationslignende vilkår. Betingelserne for dette er:

1. at der på aftaletidspunktet er ekspropriationshjemmel i lovgivningen til det pågældende formål, og
2. at det på aftaletidspunktet må påregnes, at ekspropriation vil ske i mangel af frivillige aftaler.

I forhold til punkt a, så følger det af Miljøbeskyttelsesloven, § 58, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i nødvendigt omfang kan træffe afgørelse om ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg, som er beskrevet i en godkendt spildevandsplan. Etablering af spildevandsanlæg som beskrevet i spildevandsplanen nødvendiggør ofte, at der erhverves arealer eller rettigheder fra private lodsejere.

I forhold til punkt b skal der være vilje til ekspropriation på aftaletidspunktet, det vil sige, at der forinden en aftale indgås, skal foreligge en tilkendegivelse fra byrådet om, at kommunen er indstillet på at ekspropriere, hvis en frivillig aftale ikke

kan indgås. Skat har tidligere truffet en afgørelse (SKM2011.343.SR - 17 May 2011), hvoraf det fremgår:

”at kommunalbestyrelsen ikke for hver enkel lodsejer behøver at træffe afgørelse om ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke kan indgås. Det er tilstrækkeligt for at dokumentere ekspropriationshensigt, at kommunalbestyrelsen træffer en principbeslutning om, at der vil blive foretaget ekspropriation til gennemførelse af spildevandsplanen, hvis der ikke kan indgås frivillige aftaler med de berørte lodsejere.”

Det er således tilstrækkeligt for at dokumentere ekspropriationshensigten, at kommunalbestyrelsen træffer en principbeslutning om, at der vil blive foretaget ekspropriation til gennemførelse af spildevandsplanen, hvis der ikke kan indgås frivillige aftaler med de berørte lodsejere.

Dermed undgår man at skulle foretage en ny selvstændig politisk behandling af de spildevandsanlæg, som allerede er vedtaget i Spildevandsplanen.

Ændring af spildevandsplanen

Træffer kommunalbestyrelsen en principbeslutning om, at denne er indstillet på at ekspropriere rettigheder og jord til alle spildevandsanlæg, som er omfattet af en endelig og godkendt spildevandsplan og/eller tillæg til spildevandsplan, ændres tekstdelen af spildevandsplanen.

Det nye tekstforslag fremgår af bilag 1, hvor også den nuværende tekst kan ses.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

- at der træffes en generel principbeslutning om, at byrådet er indstillet på at ekspropriere rettigheder og jord til alle spildevandsanlæg, som er omfattet af en endelig og godkendt spildevandsplan og/eller tillæg til spildevandsplan
- at Herning Vand A/S på den baggrund opfordres til at indgå frivillige aftaler evt. på ekspropriationslignende vilkår med lodsejerne.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Bilag 1 Tillæg 46 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015-2025 - Principbeslutning vedrørende eksp

Punkt 204: Frigivelse af anlægsbevilling til gennemførelse af vandområdeplansprojekt i Bærkær Bæk, Vind

06.02.10-P20-26-18

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Dan Overgaard, Pia Colstrup

Resume

I Vandområdeplan 2015-2021 for vandområdedistrikt Jylland og Fyn er angivet, at der skal udføres vandløbsrestaurering i Bærkær Bæk i form af udlægning af groft materiale (grus og skjulesten).

Herning Kommune har i 2018 gennemført en forundersøgelse og udarbejdet et projektforslag med hjælp fra rådgiver, som nu ønskes gennemført.

Anlægsarbejdet er fuldt finansieret via den nationale tilskudsordning for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Miljøstyrelsen har meddelt Herning Kommune tilsagn om tilskud på i alt 505.000 kr. til anlægsarbejdet. Kommunen kan søge om udbetaling af tilskuddet, når projektet efter planen er gennemført.

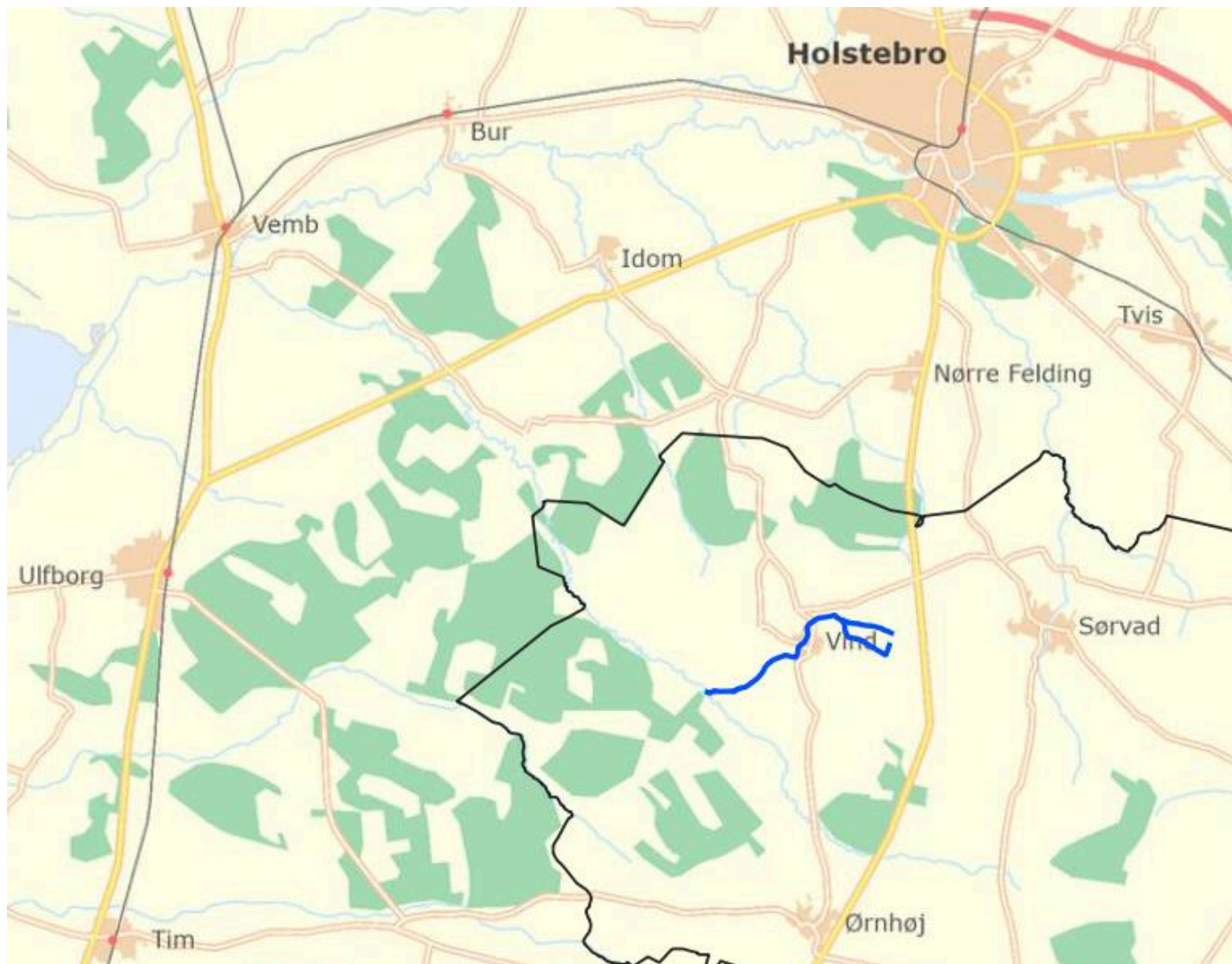
Forvaltningen anbefaler, at der meddeles anlægsindtægts- og anlægsudgiftsbevilling på 505.000 kr. til anlægsarbejdet i Bærkær Bæk.

Sagsfremstilling

I Vandområdeplan 2015-2021 er der i Herning Kommune udpeget en række vandløb eller delstræk i vandløb, hvor der skal ske indsatser i form af vandløbsrestaureringsprojekter. Dette gælder bl.a. Bærkær Bæk på ca. 7,2 km.

Vandløbsrestaureringsindsatserne skal sikre god økologisk tilstand i vandløbene og skabe bedre levevilkår for fisk, planter og smådyrsfauna. Kommunen kan søge tilskud til udgifter til anlægsarbejde i forbindelse med gennemførelse af vandområdeplanprojekterne via tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Der kan søges tilskud til 100 % finansiering af projektets anlægsarbejde, evt. konsulentbistand og egne timer. Tilskuddet består af midler fra Miljøministeriet.

Projektområdet er beliggende tæt på ved Vind i den nordvestlige del af kommunen. På nedenstående kort er projektstrækningen markeret med blå. Bærkær Bæk løber ud i Råsted Lilleå og videre mod nordvest til Storå og Nisum Fjord.

I forundersøgelsen fra 2018 blev der kun lavet et skitseprojekt. I skitseprojektet er det foreslået at udlægge 22 gydebanker for at forbedre gydemulighederne og at omlægge en overkørsel og føre vandløbet uden om en tilgroet sø for at forbedre fiskenes vandremuligheder.

Første trin i gennemførelsen bliver at lave et detailprojekt, som aftales med berørte lodsejere.

Økonomi

Miljøministeriet har meddelt Herning Kommune tilsagn om tilskud på i alt 505.000 kr. til udgifter til gennemførelse af restaureringsprojektet.

Forvaltningen anmoder om anlægsindtægtsbevilling til tilskuddet samt tilhørende anlægsudgiftsbevilling på 505.000 kr. på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr., Vandområdeplansprojekt i Bærkær Bæk - gennemførelse.

Udgifterne til projektet finansieres fuldt ud via tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Herning Kommune kan søge om udbetaling af tilskuddet ved Miljøstyrelsen, når projektet er gennemført.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

- at der til projektet meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 505.000 kr. i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Vandområdeplansprojekt i Bærkær Bæk - gennemførelse
- at der til projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling på 505.000 kr. samt tilhørende rådighedsbeløb på henholdsvis 105.000 kr. i 2022 og 400.000 kr. i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Vandområdeplansprojekt i Bærkær Bæk - gennemførelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 205: Frigivelse af anlægsbevillinger til klima-lavbundsprojekt ved Fejgsø Bæk, Ørnhøj

06.02.10-P20-3-21

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup, Dan Overgaard

Resume

Herning Kommune ønsker i samarbejde med lodsejerne at gennemføre et klima-lavbundsprojekt (23,09 ha) i området ved Fejgsø Bæk øst for Ørnhøj. Miljøstyrelsen har meddelt kommunen tilsagn om støtte til gennemførelse af klima-lavbundsprojektet via den statslige støtteordning om tilskud til klimalavbundsprojekter.

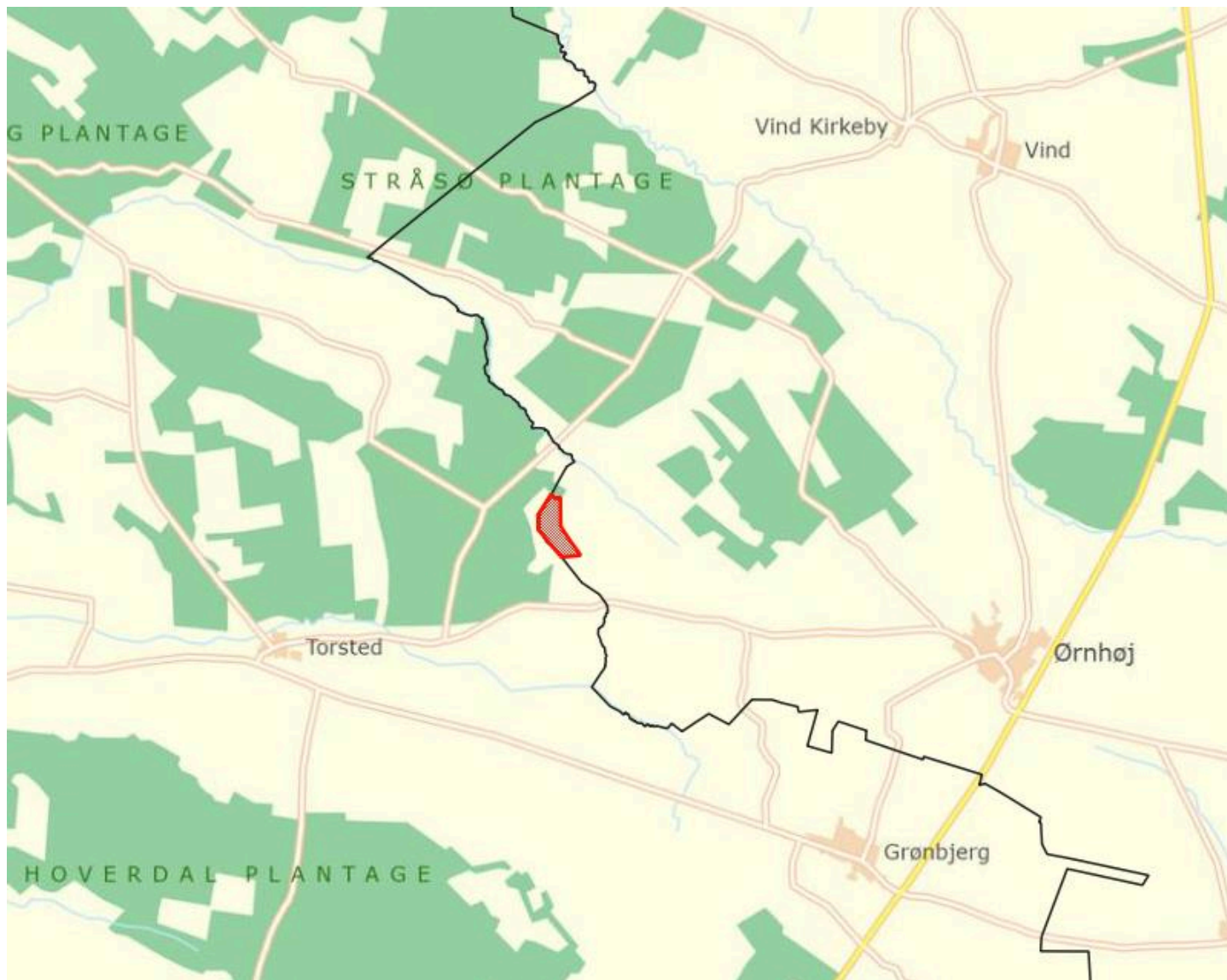
Der anmodes om henholdsvis anlægsindtægts- og anlægsudgiftsbevilling på 2.956.000 kr. til gennemførelse af projektet, herunder udgifter til forundersøgelse, anlægsarbejde og lodsejerkompensation.

Sagsfremstilling

Herning Kommune ønsker at gennemføre et klima-lavbundsprojekt ved Fejgsø Bæk. Projektområdet, der er beliggende øst for Ørnhøj, er på ca. 23 ha (se nedenstående kort). Projektets primære formål er at reducere udledningen af drivhusgasser som kuldioxid og lattergas til atmosfæren ved udtagning af tørveholdig landbrugsjord.

Ved udtagning af tørveholdig landbrugsjord fra dyrkning og genskabelse af naturlig hydrologi i området ved f.eks. afbrydning af dræn og grøfter gøres området permanent eller periodvist vådere, og tørvejorden iltes derved ikke længere, hvorved nedbrydningen af den tørveholdige jord, med udledning af drivhusgasser til følge, bremses.

Projekt gennemføres i tæt dialog med lodsejerne i området, der lægger jord til projektområdet.

Herning Kommune har i november 2021 fået tilsagn fra Miljøstyrelsen om støtte til klima-lavbundsprojektet ved Fegjsø Bæk. Projektet er finansieret under det statslige klima-lavbundsordning, hvis primære formål er at reducere udledningen af drivhusgasser til atmosfæren ved udtagning af tørveholdige jorde.

Tilsagnet til klima-lavbundsprojektet omfatter udgifter til den indledende forundersøgelse af dels de natur- og miljømæssige forhold, konsekvenser for de afvandingsmæssige forhold, effekter på drivhusgasudledningen m.v. Samtidig er der givet tilsagn om støtte til etablering af projektet (anlæg) og lodsejerkompensation i forbindelse med den ændrede arealanvendelse af området. Denne del af tilsagnet aktiveres dog kun, hvis projektet efter den indledende forundersøgelse viser sig realiserbart og lever op til Miljøstyrelsens krav til Klima-Lavbundsprojekter.

Økonomi

Med tilsagnet fra Miljøstyrelsen er der reserveret en tilsagnsramme for det samlede projekt på 128.000 kr./ha. det vil sige ialt 2.955.520 kr. Tilskudsrammen er baseret på erfaringstal om, hvad det forventeligt koster at udtage en hektar lavbundsjord, og den dækker hele projektet, herunder fx forundersøgelse, detailprojektering, anlægsarbejde og lodsejerkompensation.

Projektets samlede pris, som er det endelige tilsagnsbeløb, fastlægges gennem forundersøgelsen inden overgangen til anlægsfasen og samtidig vurderes projektets omkostningseffektivitet. Et projekt er som udgangspunkt omkostningseffektivt, hvis det ikke overstiger 8.533 kr./ton CO₂-ækvivalenter.

Der anmodes om henholdsvis anlægsudgifts- og anlægsindtægtsbevilling på 2.956.000 kr. til klima-lavbundsprojektet ved Fegjsø Bæk.

Udgifterne til projektet finansieres fuldt ud via tilskudsordningen for klima-lavbundsprojekter. Herning Kommune kan søge om udbetaling to gange i løbet af projektet: efter endt forundersøgelse, og når Miljøstyrelsen har godkendt

slutredegerelsen efter endt etablering (anlæg).

Forundersøgelsen skal være færdig senest 2 år efter, der er givet tilsagn til projektet, og etableringen skal være færdig senest 2 år efter endt forundersøgelse. Det vil sige, der er i alt 4 år til at gennemføre forundersøgelse og etablering af klima-lavbundsprojektet.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

- at der til projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling på 2.956.000 kr. samt tilhørende rådighedsbeløb på henholdsvis 500.000 kr. i 2022 og 2.456.000 kr. i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Klima-lavbundsprojekt ved Fejgsø Bæk
- at der til projektet meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 2.956.000 kr. i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Klima-lavbundsprojekt ved Fejgsø Bæk.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 206: Frigivelse af anlægsbevilling til gennemførelse af vandområdeplansprojekt i Mølsted Bæk, Haunstrup

06.02.10-P20-2-20

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Dan Overgaard, Pia Colstrup

Resume

I Vandområdeplan 2015-2021 for vandområdedistrikt Jylland og Fyn er angivet, at der skal udføres vandløbsrestaurering i Mølsted Bæk i form af genslyngning og udlægning af groft materiale (grus og skjulesten).

Herning Kommune har i 2020-2021 gennemført en forundersøgelse og udarbejdet et projektforslag med hjælp fra rådgiver, som nu ønskes gennemført.

Anlægsarbejdet er fuldt finansieret via den nationale tilskudsordning for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Miljøstyrelsen har meddelt Herning Kommune tilsagn om tilskud på i alt 1.226.600 kr til projektet. Kommunen kan søge om udbetaling af tilskuddet, når projektet efter planen er gennemført.

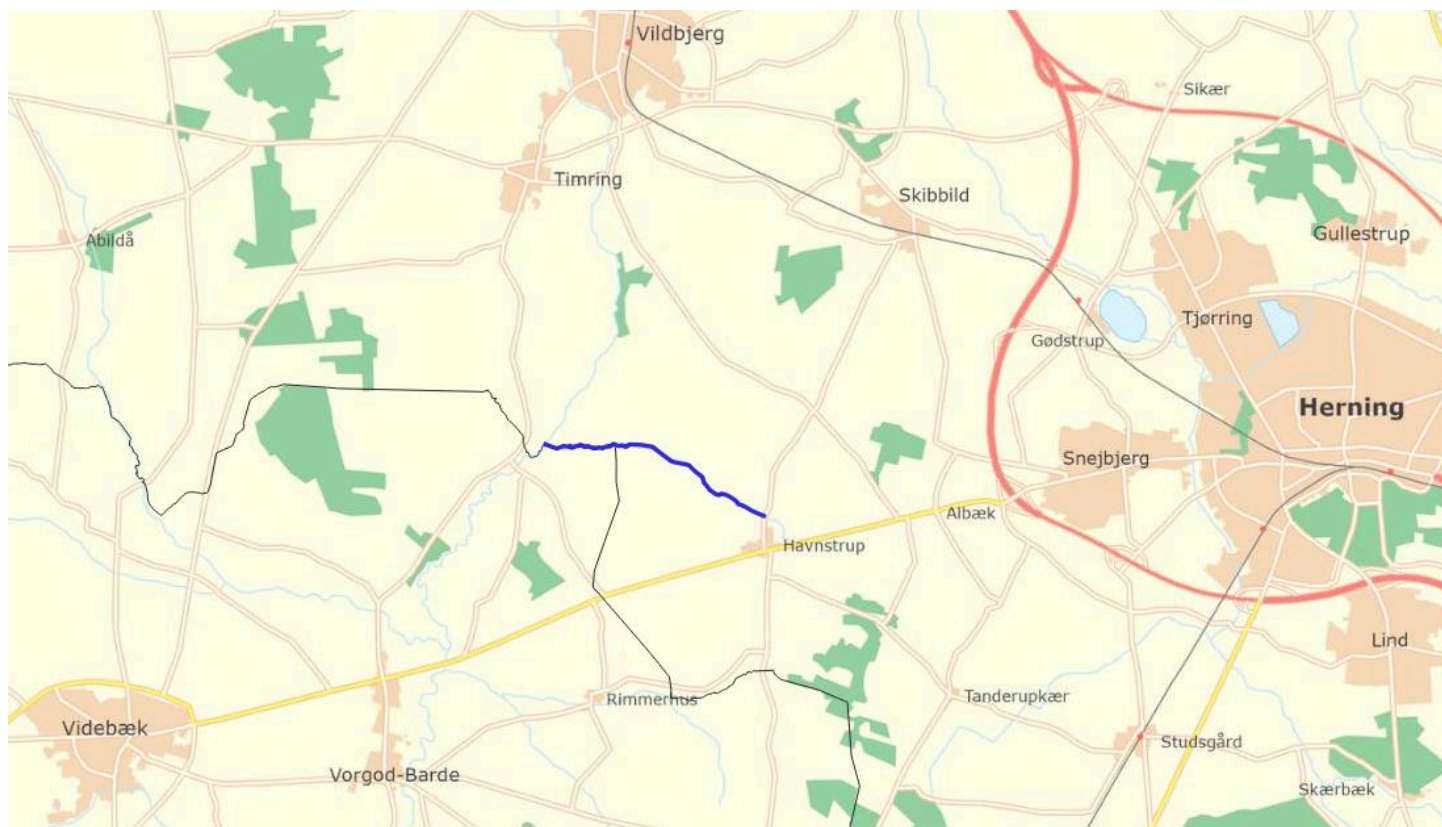
Forvaltningen anbefaler, at der meddeles anlægsindtægts- og anlægsudgiftsbevilling på 1.227.000 kr til anlægsarbejdet i Mølsted Bæk.

Sagsfremstilling

I Vandområdeplan 2015-2021 er der i Herning Kommune udpeget en række vandløb eller delstræk i vandløb, hvor der skal ske indsatser i form af vandløbsrestaureringsprojekter. Dette gælder bl.a. et ca. 4,5 km langt stræk af Mølsted Bæk.

Vandløbsrestaureringsindsatserne skal sikre god økologisk tilstand i vandløbene og skabe bedre levevilkår for fisk, planter og smådyrsfauna. Kommunen kan søge tilskud til udgifter til anlægsarbejde i forbindelse med gennemførelse af vandområdeplanprojekterne via tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Der kan søges tilskud til 100 % finansiering af projektets anlægsarbejde, evt. konsulentbistand og egne timer. Tilskuddet består af midler fra Miljøministeriet.

Projektområdet er beliggende tæt på Haunstrup mellem Videbæk og Herning. På nedenstående kort er projektstrækningen markeret med blå. Mølsted Bæk løber ud i Vorgod Å og videre mod syd til Skjern Å.

Projektet omfatter genslyngning af ca. 350 meter vandløb, udlægning af 10 gydebanks og variationsskabende sten og andre mindre tiltag for at forbedre de fysiske forhold og gydemulighederne i vandløbet og dermed skabe bedre levevilkår for fisk, planter og smådyrsfauna.

Projekttiltagene er sendt til lodsejerne i forundersøgelsen, og der er generelt en positiv holdning så længe afvandingen ikke forringes.

Økonomi

Miljøministeriet har meddelt Herning Kommune tilsagn om tilskud på i alt 1.226.600 kr til udgifter til gennemførelse af restaureringsprojektet.

Forvaltningen anmoder om anlægsindtægtsbevilling til tilskuddet samt tilhørende anlægsudgiftsbevilling på 1.227.000 kr på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr., Vandområdeplansprojekt i Mølsted Bæk - gennemførelse.

Udgifterne til projektet finansieres fuldt ud via tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Herning Kommune kan søge om udbetaling af tilskuddet ved Miljøstyrelsen, når projektet er gennemført.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

- at der til projektet meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1.227.000 kr i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Vandområdeplansprojekt i Mølsted Bæk - gennemførelse
- at der til projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling på 1.227.000 kr samt tilhørende rådighedsbeløb på henholdsvis 227.000 kr i 2022 og 1.000.000 kr i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Vandområdeplansprojekt i Mølsted Bæk - gennemførelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 207: Frigivelse af anlægsbevilling til gennemførelse af vandområdeplansprojekt i Råsted Lilleå, Vind

06.02.03-P20-29-19

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Dan Overgaard, Pia Colstrup

Resume

I Vandområdeplan 2015-2021 for vandområdedistrikt Jylland og Fyn er angivet, at der skal udføres vandløbsrestaurering i Råsted Lilleå i form af udlægning af groft materiale (grus og skjulesten).

Herning Kommune har tidligere gennemført en forundersøgelse og et projektforslag, som nu ønskes gennemført.

Anlægsarbejdet er fuldt finansieret via den nationale tilskudsordning for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Miljøstyrelsen har meddelt Herning Kommune tilsagn om tilskud på i alt 1.403.500 kr til projektet. Kommunen kan søge om udbetaling af tilskuddet, når projektet efter planen er gennemført.

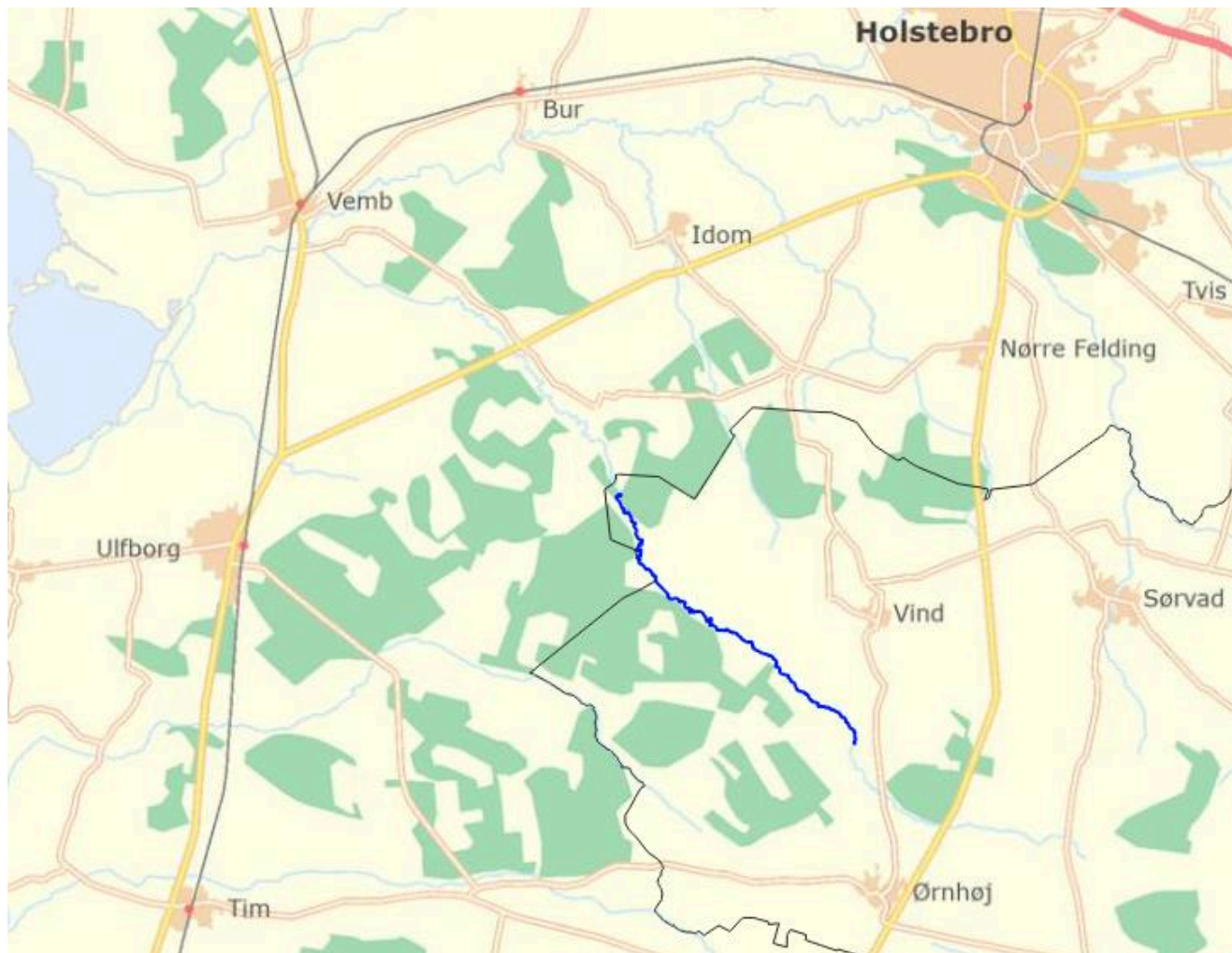
Forvaltningen anbefaler, at der meddeles anlægsindtægts- og anlægsudgiftsbevilling på 1.404.000 kr. til anlægsarbejdet i Råsted Lilleå.

Sagsfremstilling

I Vandområdeplan 2015-2021 er der i Herning Kommune udpeget en række vandløb eller delstræk i vandløb, hvor der skal ske indsatser i form af vandløbsrestaureringsprojekter. Dette gælder bl.a. et ca. 14 km langt stræk af den øvre del af Råsted Lilleå.

Vandløbsrestaureringsindsatserne skal sikre god økologisk tilstand i vandløbene og skabe bedre levevilkår for fisk, planter og smådyrsfauna. Kommunen kan søge tilskud til udgifter til anlægsarbejde i forbindelse med gennemførelse af vandområdeplanprojekterne via tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Der kan søges tilskud til 100 % finansiering af projektets anlægsarbejde, evt. konsulentbistand og egne timer. Tilskuddet består af midler fra Miljøministeriet.

Projektområdet er beliggende i området ved Vind Hede og Stråsø plantage i den nordvestlige del af kommunen. Råsted Lilleå er grænsevandløb til Holstebro Kommune på et kort stræk. På nedenstående kort er projektstrækningen markeret med blå. Råsted Lilleå løber ud i Storå, som afvander til Nisum Fjord.

Projektet omfatter udlægning af 25-30 gydebanks for at forbedre de fysiske forhold og gydemulighederne i vandløbet og dermed skabe bedre levevilkår for fisk, planter og smådyrsfauna.

Projekttiltagene er sendt til lodsejerne i forundersøgelsen, der efterfølgende er forsøgt kontaktet. Holdningen blandt de lodsejerne, som det lykkedes at få fat i, var overvejende positiv, men der var også enkelte, som udtrykte bekymringer for tiltagene. Lodsejerundersøgelsen er lavet i 2020, så første del af gennemførelsen vil være fornyet kontakt til lodsejerne og evt. tilpasning af projektforslaget.

Økonomi

Miljøministeriet har givet Herning Kommune tilsagn om tilskud på i alt 1.403.500 kr til udgifter til gennemførelse af restaureringsprojektet.

Forvaltningen anmoder om anlægsindtægtsbevilling til tilskuddet samt tilhørende anlægsudgiftsbevilling på 1.404.000 kr på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr., Vandområdeplansprojekt i Rasted Lilleå - gennemførelse.

Udgifterne til projektet finansieres fuldt ud via tilskudsordningen for vandløbsrestaurering i tilknytning til Vandområdeplanen. Herning Kommune kan søge om udbetaling af tilskuddet ved Miljøstyrelsen, når projektet er gennemført.

Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller,

- at der til projektet meddeles anlægsindtægtsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1.404.000 kr. i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Vandområdeplansprojekt i Rasted Lilleå - gennemførelse
- at der til projektet meddeles anlægsudgiftsbevilling på 1.404.000 kr. samt tilhørende rådighedsbeløb på henholdsvis 404.000 kr. i 2022 og 1.000.000 kr. i 2023 på Serviceområde 04 Grønne områder, nyt stednr. Vandområdeplansprojekt i Rasted Lilleå - gennemførelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 208: Behandling af omgørelsesprocent i Ankestyrelsen 2021

27.69.52-I02-1-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
	X	X					X	X

Øvrige sagsbehandlere: Signe L. Eggers-Weber, Jonas Røge

Resume

Social- og Ældreministeriet offentliggør hvert år et Danmarkskort over kommunernes omgørelsesprocenter på socialområdet i sager påklaget til Ankestyrelsen. Danmarkskortet for 2021 er offentliggjort 23. juni 2022. Byrådet skal behandle Danmarkskortet. Det skal ske inden udgangen af det år, hvor omgørelsesprocenterne på socialområdet offentliggøres (retssikkerhedsloven § 79 b, stk. 1).

Som noget nyt skal Byrådet i forbindelse med behandlingen tage stilling til, om der er behov for at udarbejde en handlingsplan. En eventuel handlingsplan skal pege på tiltag, der styrker den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling (retssikkerhedsloven § 79 b, stk. 2 og 3).

Der indstilles til, at Danmarkskortet over omgørelsesprocenter 2021 tages til efterretning, og at det meddeles Ankestyrelsen, at der ikke iværksættes en handlingsplan.

Sagsfremstilling

Når en borger klager over en kommunal afgørelse på socialområdet, er det Ankestyrelsen, der behandler klagen. Omgørelsesprocenten viser andelen af realitetsbehandlede klagesager i Ankestyrelsen, som ændres, ophæves eller hjemvises.

Der er 3 Danmarkskort: Et for socialområdet generelt, et for børnehandicapområdet og et for voksenhandicapområdet.

Kortet for børnehandicapområdet og kortet for voksenhandicapområdet udgør ikke tilsammen det generelle kort. I det generelle kort indgår flere bestemmelser.

Socialområdet generelt

Her indgår alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er kommunal klageadgang. Det vil sige både børneområdet og voksenområdet. Kortet for socialområdet generelt indeholder de bestemmelser, der også indgår i de specifikke danmarkskort for henholdsvis voksenhandicapområdet og børnehandicapområdet. Derudover indgår en række andre bestemmelser på tværs af børne- og voksenområdet.

På landsplan er omgørelsesprocenten i 2021 31,8 % på socialområdet generelt. I 2020 var omgørelsesprocenten 36,3 % på landsplan.

I forhold til Herning Kommune har Ankestyrelsen i 2021 truffet 85 afgørelser. Omgørelsesprocenten er 28 %. I 2020 var omgørelsesprocenten for Herning Kommune 34 %.

Tabellen nedenfor viser omgjorte afgørelser. Herunder om der er tale om ændrede/ophævede afgørelser, eller om kommunen er blevet bedt om at behandle sagen på ny. Den viser tallene på landsplan og Herning Kommune samt opdelt på børne- og voksenområdet for det samlede socialområde.

Socialområdet generelt	Afgørelser i alt	Omgjorte afgørelser i alt	Heraf ændret/ophævet afgørelse	Heraf kommunen bedt om at behandle sagen på ny
På landsplan i alt	8280	2633 31,8 %	641 7,7 %	1992 24,1 %

På landsplan voksenområdet	4644	1337 30 %	219 5 %	1157 25 %
På landsplan børneområdet	3636	1257 35 %	422 12 %	835 23 %
Herning Kommune i alt	85	24 28 %	7 8 %	17 20 %
Herning Kommune voksenområdet	46	11 24 %	3 6 %	8 18 %
Herning Kommune børneområdet	39	13 33 %	4 10 %	9 23 %

Kortet kan ses på Social- og Ældreministeriets hjemmeside: <https://sm.dk/danmarkskort/2022/jun/omgoerelsesprocenter-paa-socialomraadet-i-2021>

Børnehandicapområdet

Kortet specifikt for børnehandicapområdet omfatter alene følgende paragraffer i serviceloven:

- Pasningstilbud, hjemmetræning m.m. §§ 32, 32a, 36, 39-40
- Merudgiftsydelse § 41
- Tabt arbejdsfortjeneste §§ 42- 43
- Personlig hjælp og ledsagelse §§ 44 - 45

På børnehandicapområdet i 2021 var omgørelsesprocenten på landsplan 35,9 %. I 2020 var omgørelsesprocenten 52 %.

I forhold til Herning Kommune har Ankestyrelsen i 2021 truffet 30 afgørelser, der vedrører de nævnte paragraffer på børnehandicapområdet. Omgørelsesprocenten er 40 %. I 2020 var omgørelsesprocenten 47 %.

Tabellen nedenfor viser omgjorte afgørelser. Herunder om der er tale om ændrede/ophævede afgørelser, eller om kommunen er blevet bedt om at behandle sagen på ny. Den viser tallene på landsplan og Herning Kommune for børnehandicapområdet.

Børnehandicapområdet	Afgørelser i alt	Omgjorte afgørelser i alt	Heraf ændret/ophævet afgørelse	Heraf kommunen bedt om at behandle sagen på ny
På landsplan	2117	760 35,9 %	237 11,2 %	523 24,7 %
Herning Kommune	30	12 40 %	4 13 %	8 27 %

Kortet kan ses her: <https://sm.dk/danmarkskort/2022/jun/omgoerelsesprocenter-paa-boernehandicapomraadet-i-2021>

Børn og Forebyggelse, Børn og Unge, har i 2021 truffet over 700 afgørelser vedrørende 370 børn i forhold til de omfattede paragraffer.

Voksenhandicapområdet

Kortet specifikt for særlige bestemmelser på voksenhandicapområdet omfatter alene følgende paragraffer i serviceloven:

- Voksne - kontante tilskud § 95
- Voksne - borgerstyret personlig assistance § 96
- Voksne - ledsageordning § 97

- Voksne - merudgifter § 100

På voksenhandicapområdet i 2021 var omgørelsesprocenten på landsplan på 34,3 %. I 2020 var omgørelsesprocenten 42,4 %.

I forhold til Herning Kommune har Ankestyrelsen i 2021 truffet 8 afgørelser, der vedrører de nævnte paragraffer på voksenhandicapområdet. Omgørelsesprocenten er 50 %. I 2020 var omgørelsesprocenten 25 % (1 ud af i alt 4 afgørelser).

Tabellen nedenfor viser omgjorte afgørelser. Herunder om der er tale om ændrede/ophævede afgørelser, eller om kommunen er blevet bedt om at behandle sagen på ny. Den viser tallene på landsplan og Herning Kommune for voksenhandicapområdet.

Voksenhandicapområdet	Afgørelser i alt	Omgjorte afgørelser i alt	Heraf ændret/ophævet afgørelse	Heraf kommunen bedt om at behandle sagen på ny
På landsplan	952	327 34,3 %	47 4,9 %	280 29,4 %
Herning Kommune	8	4 50 %	1 13 %	3 38 %

Kortet kan ses her: <https://sm.dk/danmarkskort/2022/jun/omgoerelsesprocenter-paa-voksenhandicapomraadet-i-2021>

Stillingtagen til behov for handlingsplan

Byrådet skal som noget nyt tage stilling til, om der er behov for at lave en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling. Det skyldes en lovændring. Hvis Byrådet beslutter, at der ikke skal udarbejdes en handlingsplan, skal Ankestyrelsen orienteres om det. Ankestyrelsen kan herefter pålægge kommunen at lave en handlingsplan. Det vil ske, hvis omgørelsesprocenterne på socialområdet og Ankestyrelsens øvrige kendskab til sagsbehandlingen i kommunen tilsiger det.

Der er endnu ingen praksis på området for, hvornår der skal laves en handlingsplan. Der arbejdes løbende med at forbedre kvaliteten i sagsbehandlingen på både børne- og voksenområdet. Omgørelsesprocenten skal ses i forhold til dels det samlede antal sager, Ankestyrelsen har behandlet. Dels det samlede antal afgørelser, kommunen har truffet, herunder også de afgørelser, der ikke klages over.

Handicaprådet behandlede sagen på sit møde den 5. september 2022. Handicaprådet besluttede at tage orienteringen om omgørelsesprocenter 2021 til efterretning.

Børne- og Familieudvalget og Social- og Sundhedsudvalget indstiller,

- at Danmarkskortet over omgørelsesprocenter 2021 tages til efterretning
- at det meddeles Ankestyrelsen, at der ikke iværksættes en handlingsplan.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget anbefaler sagen til Byrådet.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Betingelser for at modtage tilskud til pasning af egne børn:

at de nuværende eksisterende regler for at få tilskuddet ikke ændres

Antal tilskud pr. husstand og tilskudsperiodens længde:

at tilskud til pasning af egne børn kan gives for en periode på minimum 8 uger og maksimalt et år

at der maksimalt kan udbetales to tilskud til samme husstand

at tilskuddet tildeles det enkelte barn for en sammenhængende periode, der holder sig inden for de fastsatte tidsgrænser

at der således ikke kan tildeles flere tilskud til det samme barn

Tilskuddets størrelse:

at tilskuddet udgør 70% af udgiften til en kommunal plads for barnet i alderen fra 24 uger og senest indtil den 1. i den måned, hvori barnet fylder 2 år og 9 måneder

at tilskuddet udgør 70% af udgiften til en kommunal plads for barnet i alderen 3 år til den 30. april det år, hvor barnet begynder i skole

at tilskuddet gælder fra 1. januar 2023

at en evt. fortjeneste, jf. vedlagte beregninger for ordningen, tilfalder BFU

at et evt. tab, jf. vedlagte beregninger, kompenseres efter nærmere aftale af forligskredsen i 2023

at tilbuddet evalueres af forligskredsen i 2023

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget oversender sagen til Byrådet.

Beslutning

1 medlem, Kristendemokraterne, tiltræder indstillingen.

30 medlemmer kan ikke tiltræde indstillingen.

Forslaget er hermed bortfaldet.

Bilag

Notat Tilskud til pasning af egne børn.pdf

BFU punkt 16 - 2016 tilskud til pasning af egne børn.pdf

1. Forslagets forudsætning om besparelsen på udgifter til boligsikring er ikke underbygget – og er ikke beregnet af forvaltningen.
2. I forslaget medregnes, ved opgørelse af netto-merudgiften, den vurderede besparelse på 240.000 kr. årligt vedrørende reduceret behov for tilskud til foreninger ved fjernelse af grundskylden. Samtidig fremgår det dog af forslaget, at besparelsen på grundskyld tilfalder ”de berørte” serviceområder. Det bør bemærkes, at der kun vil være tale om en egentlig besparelse, såfremt besparelsen på udbetaling af tilskud tilgår kommunekassen.

Her ud over gøres der opmærksom på, at forvaltningen har erfaret, at SKAT er i gang med at implementere et nyt IT-system på området, hvorfor SKAT pt. ikke forventer at kunne behandle nye fritagelser. SKAT kan ikke oplyse en tidshorizont for, hvornår det kan ske. På denne baggrund er det meget tvivlsomt, hvorvidt en eventuel fritagelse vil kunne få effekt fra 2023.

Kristendemokraterne indstiller,

- at Herning Kommune meddeler fritagelse for betaling for grundskyld for skoler mv. (private/selvejende), for Sports- og Idrætsanlæg og for foreninger med almenvelgørende formål i Herning Kommune som beskrevet i bilag ”liste med grundskyld efter ejendomsbeskatningsloven § 8” litra a+b+c
- at fritagelsen gælder fra 1. januar 2023
- at budgettet til skatteindbetalinger reduceres med 1.980.000 kr. årligt fra 2023 og frem på serviceområde 30 Skatter
- at besparelsen på 240.000 kr. til tilskud af grundskyld samt besparelsen i boligsikring tilfalder de berørte serviceområder
- at den manglende indtægt finansieres af de likvide aktiver
- at udligningseffekten som Herning Kommune modtager indgår i Budgetlægningen for 2024 og frem på serviceområde 29 tilskud og udligninger
- at Herning Kommune fastholder den førte praksis om ikke at meddele fritagelse for betaling af grundskyld for de øvrige områder, som loven giver mulighed for, og at administrationen bemyndiges til at meddele afslag til ansøgere.

Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget oversender sagen til Byrådet.

Beslutning

1 medlem, Kristendemokraterne, tiltræder indstillingen.
30 medlemmer kan ikke tiltræde indstillingen.
Forslaget er hermed bortfaldet.

Bilag

Liste med grundskyld efter ejendomsbeskatningsloven §8.pdf

Punkt 211: Lukket: Prisfastsættelse

13.06.02-S29-5-22

Punkt 212: Lukket: Erhvervelse af jord til etablering af cykelsti.

13.06.00-P05-3-21

Punkt 213: Lukket: Ekspropriation

13.06.01-A00-4-22

Punkt 214: Lukket: Aftalesag

27.60.00-P00-1-19